

A Tiszáninneni Református
Egyházkerület Lapja

Sárospataki Református Lapok

LXI. évf. 4. szám
2008. december

*...nem vetnek, nem is aratnak,
csűrbe sem takarnak, és mennyei
Atyátok eltartja őket.
Nem vagytok-e ti sokkal
értékesebbek náluk? (Mt 6,26)*

A

lságos válságos magyar valóságban pislákoló, de valódi fényvel érkezik a karácsony. Az egyetlen világosság jön el, és akik befogadják őt, azok Fiak lesznek és nem rabszolgák. Nem rabszolgái a bűnnek, nem kiszolgáltatott kiszolgálói a liberálisnak nevezett toleranciamentes helyben megülő globális piaci szennyáradatnak. Fiak, az Egyetlen Atya fiai, aki jó atyaként gondukat viseli, hiszen mennyivel drágábbak vagyunk a mező vadjainál, vagy a verebeknél. Jézus vérével drágábbak. Az Egyszülött Fiú messiási áldozatával drágábbak, és aki ekkorát áldozott, nem ejt ki tenyeréből.

Bár lesz szó válságról, mégis igyekszünk az Igére mutatni. A gyülekezeti vagy intézményi mozaikok csepp-tükrében pedig lássuk meg az egyetlen Világosság visszatükröződő sugarait.

Tisztújításról szó sincs. Az egyetlen vétkes ebben az a fogalom, melyet úgy neveznek: lapzárta. Így ez a téma-kör a következő számra marad.

Addig is áldott karácsonyt, sok ünnepi vasárnapot és még több hétköznapi csodát rejtő hétköznapot kívánunk.

© Tiszáninneri Református Egyházkerület.
Bárminemű másolás és sokszorosítás a kiadó előzetes engedélyéhez kötött.

Tartalom

Gyönyörködöm a Te beszédedben	3
Abaúji Egyházmege	4
<i>Hálaadás templomfelújításért Bódvaszilason</i>	4
<i>Hálaadás a feújított templomért Tornaszentjakabon</i>	5
<i>Bibliakiállítás Szendrőben</i>	5
<i>Kórustalálkozó a szendrői templomban</i>	6
<i>Hálaadás Ongán</i>	7
<i>Nagyenyrei áldáskívánás</i>	8
<i>160 éve született Csoma József</i>	9
Borsod-Gömöri Egyházmege	10
<i>Reformációs esték a Deszkatemplomban</i>	10
<i>Haranglábszentelés a Miskolc-Alsóvárosi gyülekezetben</i>	11
<i>50 éves a Sajószentpéter-Bányai gyülekezet</i>	12
Egervölgyi Egyházmege	12
<i>Nemzetközi Kálvin konzultáció Genfben</i>	12
Zempléni Egyházmege	14
<i>Történelmi lelkészbeiktatás Felsőberekiben</i>	14
<i>„Tartozás”</i>	15
<i>Evangelizációs istentiszteletok Takajban</i>	15
<i>Levelek a vasárnap megszenteléséről</i>	16
<i>Hírcsokor a sárospataki gyülekezetből</i>	17
Intézményeink	18
<i>Hírek a Csomasz Tóth Kálmán Református Iskolából</i>	18
<i>Hírek a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma életéből</i>	18
<i>Hírek a Lévoy József Református Gimnáziumból</i>	20
<i>„Szittyakürt” - Kárpát-medencei Cserkész Lovastábor</i>	23
<i>Hírek a Sárospataki Református Teológiai Akadémia életéből</i>	24
Kerületi események	25
<i>Lelkészszenntelési ünnepség Göncön</i>	25
<i>Viszontlátogatás Malawiból</i>	26
Misszió	27
<i>Környezettudatos segélyszerezés</i>	27
<i>Ötéves a Miskolci Ökumenikus Egyetemi Lelkészség</i>	28
<i>Portré - Beszélgetés a Sawyer házaspárral</i>	29
<i>Az igazat mondd, ne csak a valódit - Válságok örvényeiben</i>	32

Sárospataki Református Lapok

A Tiszáninneri Református
Egyházkerület Lapja

Felelős kiadó: A Tiszáninneri Református Egyházkerület Elnöksége

Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Dienes Dénes

Szerkesztőbizottság: Barnóczki Anita, Füsti-Molnár Szilveszter, Rácsok András, Rácsok Gabriella
Egyházmegei sajtóreferensek: Gombos Péter, dr. Kádár Zsolt, dr. Sándor Endre, Gazda István

Teljes nyomdai előkészítés: Füsti-Molnár Szilveszter, Rácsok András

A szerkesztőség címe: 3950 Sárospatak, Rákóczi u. 1., srlszerk@gmail.com

Nyomda: Kapitális Kft. Felelős vezető: Kapusi József

Példányonkénti önköltségi ár: 500 Ft; **Eladási ár: 250 Ft**

Hulljanak a závárok...

GYÖNYÖRKÖDŐM A TE BESZÉDEBEN

Ünnap közeleg. Benne van a levegőben, rám köszön az áruházak polcairól, és befészkelte magát a gondolataimba is. Mostanában egyre gyakrabban azon kapom magam, hogy szinte önkéntelenül is adventi énekeket dúdolgatok: **„Kapuk emelkedjete! Kiáltó szó hallik, Ím jó fejelmeket, Az idő hajnallik...”** (RÉ. 304/1)

A lélek készül. Ünnepre vágyik, mert szüksége van rá! Úgy lettünk teremtve, hogy a hétköznapokat kövesse a hetedik, az Úrnak szentelt nap, amikor megpihenhetünk és befelé, felfelé figyelve a dolgok a mindennapi zaklatott rohanás után újra a helyükre kerülhetnek. Ilyenkor kiderül, mi a fontos és mi az, ami akár el is maradhat. Ilyenkor az Örökkévaló és a mulandó összekapcsolódik, és az ember megláthatja életét az Isten tenyerén. Milyen más innen nézve minden! A nagy problémák átértékelődnek, és a félelem helyét az öröm és a hála veszi át. Vajon tényleg így van ez? Komolyan vesszük a Teremtő rendjét, ehhez igazítva életünket? Vagy jobbat tudunk? Ha a megszokott életvitelünkből kimarad az Istennel való kapcsolat, vajon találkozunk-e Vele az Ünnepek ünnepén? Miközben ezen tűnődöm, a dicséret sorai tovább peregnék bennem: **„Harmattal rakott feje, Véle sok áldása, Bétölt teljes ideje, hogy minden test lássa.”**

Adventben, karácsonyra készülve felelevenednek bennem János evangéliumának igéi. Úgy, ahogyan az apostol látta Jézust. Az a tömörség, amivel képes megragadni, szavakba önteni a karácsony misztériumát. **„Az Ige testté lett...”**. (Jn 1,14/a) **„Az Ige volt az igazi világosság, a mely megvilágosít minden embert ... de a világ nem ismerte meg Őt, ... és az övéi nem fogadták be Őt .”** (Jn 1/9-11).

Annyi kellékünk van, amivel az ünnepet igyekszünk még ünnepibbé varázsolni. Karácsonykor fényfüzérek kerülnek a fenyőfára és újabban már a házak ablakaira, a kertek fáira is. Igaz, valóban gyönyörű, amikor egy-egy nagyobb város ünnepi utcája fényruhába öltözik. Az embernek az az illúziója támad, hogy néhány napig a belső sötétség is elfedhető ezzel. Miközben megvilágítjuk az egyre drágább és fogyatkozó energiával az utcákat, tereket, városokat, a környezetvédők már

nemcsak a környezetszennyezés, hanem a **fényszennyezés** miatt is kénytelenek felemelni a szavukat. Az éjszaka sötétje ellen világosat gyártunk, és ez megzavarja az – isteni rendhez igazodó – állatok, madarak életét. Fényözönnel úzzuk el a sötétet, mert vágyunk a fényre – az igazi **Világosság** mégis zárt ajtókra talál. A sötétség pedig marad, sőt talán tapinthatóbb, mint valaha. Tetten érhető a gondolatok, cselekedetek szintjén. Uralma, győzelme azonban csak látszólagos, mert a Mennyei Atya **azokat, akik befogadták Jézust, felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek.** (Jn 1,12)

Így lett karácsonya az Isten ígéreteire váró, adventben élő Máriának is, aki az angyal által hozott üzenetre hittelt ez tudta válaszolni: **„Ímé az Úr szolgálóleánya: történnék velem a te beszéded szerint.”** (Lk 1,38)

Karácsony azt jelenti, hogy az Isten kegyelmébe fogadta az embert, és Jézusban Önmagát ajándékozta nekünk. Igazi ünnepünk csak akkor lehet, ha mi is befogadjuk Őt.

Az egyik hetilap azt tanácsolja: „Kezdd el időben a karácsonyra hangolódni!” Segítségképpen pedig sorakoznak a tanácsok: - Készítsen bevásárló listát, szerezze be időben az ajándékokat, foglaljon időpontot a szépségszalokban, stb... A felhívással egyetérték, csak a tippet olvasva némi hiányérzetem támadt, így a listát a fenti gondolatokkal egészítem ki.

Persze ezzel együtt én is átnézem a karácsonyi terítőket és a fenyőfadíszeket is. Néhány eltörött belőlük, majd ki kell cserélni... S miközben az ünnepi menün töröm a fejem, már érzem is a szegfűszeg és a fahéj fűszeres illatát. Hallom a csillagszóró sercegését, gyermekeim boldog kacaját. Mert ez is része az ünnepnek. De, hogy a külső dolgok ne szorítsák háttérbe a lényegét, tovább készítem a szívemet. Így a dicséret már nemcsak ének, hanem imádság mindnyájunkért, hogy valóban karácsonyunk legyen! **„Kedves vendéget várok, szívem ajtajáru Hulljanak a závárok, Mert már Közel járul...”** (RÉ. 304/2)

Tóthné Orosz Ildikó lelkipásztor
Ricsé

Meghallgatott imádság – hálaadás a templomfelújításáért Bódvaszilason

Csodálatos dolognak lehettek a szemtanúi azok, akik 2008. november 2-án hálát adni gyűltek össze a bódvaszilasi református templomban. Érkeztek vendégek határainkon innenről és túlról is szép számban. Az Igét Csomós József a Tiszánineni Református Egyházkerület püspöke hirdette a Zsoltárok könyve 90,12 alapján: „Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk.” Az igehirdetésben egyházkerületünk püspöke őszintén beszélt arról, hogy ritkán adódik olyan ünnepi alkalom, amikor egy templom a csillagtól a fundamentumig teljesen megújul, s még ritkább, hogy olyan Igét választ a gyülekezet a hálaadásra, ami arra utal, hogy valami még csak most kezdődik. Az igehirdetésben arra mutatott rá, hogy bár most befejezettek tűnik minden, mégis kezdetét veszi egy nagyon fontos dolog: miután a templomban minden a helyére került, akkor tanítson bennünket az Úr úgy, hogy az életünkben is minden a helyére kerüljön, azaz valódi, bölcs szívhez juthassunk. Csomós József az igehirdetés végén azt kívánta a hálaadásra összegyűlt gyülekezetnek: A hálaadás után induljunk azzal a boldog örömmel, hogy úgy megyünk tovább az élet útjára egy olyan templomból, melyben minden a helyére került, hogy ez az ige van fohászként a szívünkben: „Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk.”

Az igehirdetés után beszámoltam a munka menetéről, és nem kezdhettem másképpen csak úgy, ahogy egy héttel azelőtt a tornaszentjakabi gyülekezetben – ahol szintén én végzem a lelkipásztori szolgálatot –, mertünk nagyot álmodni, nagy dolgot kérni Istentől, és Isten még ráadást is adott. Amikor elkezdtem a gyülekezetnek beszélni 2007-ben a 2008-as terveimről, akkor az volt a válasz, hogy a sok pénzt nem tudjuk megszerezni erre a munkára. Mindössze annyit mondtam, ha Istennek tetszeni fog, megáldja a törekvésünket, meglátják – és megáldotta. Ami a legjobban meglepett, az a gyülekezet hozzáállása és az adománya volt. Isten olyan lelkületet és körülményt teremtett, hogy a 2008. július 8-án elkezdett templomfelújítást 2008. október 31-re teljesen befejeztük. Mindössze négy hónap. A palatetőt átszarufáztuk és cseréppel lefedtük, a tornyot átfestettük, a mennyezetet, ami a beázások miatt helyenként szétkorhadt, teljesen újra cseréltük. A nyílászárókat, a korhadt padokat, a dobogókat és az ajzatot is kicseréltük, a templomot kívül-belül lefestettük. Nagyon sokan segítettek az egész faluból felekezeti hovatartozás nélkül, példát mutatva ezzel minden hívő embernek, hogy ökumené nem csak januárban lehet, hanem az év minden napján. A hatmillió forintos munkának majdnem a felét a gyülekezet önerőből állta. A munka és a hozzáállás teljesen túlmutat a hétköznapi nehézségein és kudar-

ABAÚJ!
EGYHÁZMEGYE

cain. Istenben bízva tényleg még a lehetetlennek tűnő dolgok is lehetségesek.

Nagy segítség volt az Abaúji Református Egyházmegye által jóváhagyott építési segély. Motiváló erő volt még az is, hogy a Magyarországi Református Szeretetszolgálat felajánlotta a templomunkhoz szükséges padokat, amit Németországból kaptak. Emléktáblát is avattunk, amin a következő olvasható: *Isten kegyelméből a bódvaszilasi hívek és Tiszáninneri Református Egyházkerület áldozatos adományából, az 1804-ben épült templom 2008-ban teljesen megújult. Egyedül Istené legyen érte a dicsőség.*

Talán meglepő, hogy miért nem református híveket íratunk a táblára. Azért, mert itt mindenki hozzátette a magáét felekezeti hovatartozás nélkül.

A ráadás pedig az orgona felújításának elkezdése. Bár tizenöt éve nem szólalt meg az orgona, a hálaadó istentiszteletre két jóindulatú hívő ember: Kormány Attila és Balajthy József olyan állapotba hozta a pele (kicsi, mókushoz hasonló rágszáló, ami beköltözött az orgonába és a membránokból fészket készített) által tönkretett orgonánkat, hogy azon az ünnepi éneket már lehetett játszani. Igaz, még sok

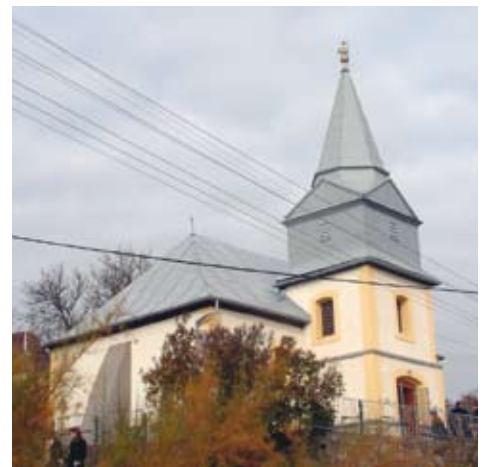
munka van vele, de ennek a teljes felújításáról majd jövőre számolok be. Azzal zárom gondolataimat, amivel a hálaadó ünnepeken. Valóban sok emberi munka áll mögöttünk, de még több áldás Istentől. Mielőtt azonban elhinnénk magunkról, hogy milyen remek emberek vagyunk mi itt Bódvaszilason, ne feledjük: egyedül Istené a dicsőség, miénk pedig orcánk pírulása, hisz csak azt tettük, ami a kötelességünk volt.

Meleg Attila lelkipásztor

Hálaadás a felújított templomért Tornaszentjakabon

„**H**agyd az Úrra utadat, bízzál benne, mert ő munkálkodik.” (Zsolt. 37,5) Ez a vezérlő határozta meg egy kicsiny gyülekezet nagy álmait, a Tiszáninneri Református Egyházkerülethez tartozó Tornaszentjakabon. Hálaadásra gyűltünk össze 2008. október 25-én, ahol főtiszteletű Csomós József püspök úr hirdette az Igét, a gyülekezet által választott zsoltár-idézet alapján. Püspök úr rámutatott az Igén keresztül arra, hogy valóban jó az Úrra hagyni minden dolgainkat, mert Ő munkálkodik tud és akar még egy ilyen kis gyülekezetben is, ahol mindössze 16 egyházfenntartó van. A kis templom zsúfolásig megtelt. Az 1787-91 között épült templom 2008 őszére teljesen megújult. Mivel a gyülekezet létszáma kicsi, így egy-

házkerületi, illetve más támogatásokat kellett igénybe venni. Amikor a gyülekezetnek a tudtára hoztam terveimet, miszerint a nagyon szétkorhadt padokat ki kellene cserélni vagy felújítani, meszelní kellene, és még a tetőt is át kellene festeni, akkor az első válasz az volt, hogy már idősek vagyunk és kevesen is, de ha a tiszteletes úr úgy gondolja, fogjunk hozzá. Ez a felhatalmazás indított arra, hogy a helyi önkormányzat és egyházmegyei vezetésünk segítségét kérjem. Az elején még csak ötszáz ezer forintos költségvetésről beszéltünk, de végül a négyszeresébe került. Hála az Istennek és a helyi önkormányzat vezetésének, dr. Simkó László polgármester úrnak, hogy szívügyének tekintette ennek a templomnak a felújítását. A padokat és a mennyezetet is felújítottuk. Az ablakokat kicseréltük, az aljzatot, a tetőt, a tornyot, sőt még a kerítést is felújítottuk.

Mi rábíztuk Istenre ezt a munkát, és Ő úgy formálta az emberi szíveket, hogy nagyon rövid idő alatt – mindössze négy hónap kellett hozzá – egy ilyen nagyszerű munka megvalósuljon.

Istennek legyen hála a ránk árasztott áldásokért.

Meleg Attila lelkipásztor

Bibliakiállítás Szendrőben

ABiblia a világ legtöbb kiadást megért könyve, részben vagy egészben 2426 nyelvre fordították le. Évente 24 millió példányban jelenik meg. Hosszú időn át olvasni is tilos volt, mára azonban szinte minden háztartásban megtalálható. A megléte azonban nem jelenti azt, hogy a legolvasottabb könyv lenne, ezért a magyarországi történelmi egyházak 2008-at a Biblia évének nyilvánították.

A mozgalomhoz gyülekezetünk kezdeményezésére Szendrő város keresztyén felekezetei is csatlakoztak. Október 11. és 25. között egy hétig a római katolikus templomban, egy hétig pedig a református templomban tekinthették meg az értékes gyűjteményt az érdeklődők.

A kiállítás nyitórendezvényét Moldván Tibor parókus görög katolikus liturgiával vezette be, majd Ködmön Ferenc római katolikus esperes tartott szentmisét. A rendezvényen köszöntötte a megjelenteket Szaniszló János, Szendrő polgár-

mestere is, aki hangsúlyozta a bibliai elnevezésének sokszínűségét és örök voltát. Az egyházak vezetői közösen egy értékes Bibliát adományoztak a város vezetőjének. A rendezvény második felében dr. Dolhai Lajos, az Egri Teológiai Egyetem rektora tartott előadást.

Október 25-én 16 órakor a református templomban már a rendezvény záróalkalmára került sor. Az istentiszteleten Benke András lelkipásztor szolgált, majd dr. Győri István, a Sárospataki Református Teológiai Akadémia Újszövet-

ségi Tanszékének vezetője tartott előadást Mitől Isten Igéje a Biblia? címmel, Az előadó történelmi visszatekintéssel, irodalmi összehasonlításokkal, hétköznapi példák-
kal rendkívül érdekes és elgondolkodtató előadást tartott.

A kiállítást mindkét templom nagy gyülekezetei érdeklődéssel tekintették meg. Példás volt az adakozókészség, sok régi és igen értékes Szentírás gyűlt össze a szendrőiiek magánygyűjteményéből. Mindenképpen kiemelendő az a Biblia, amely 1654-ből származik, s az egyik család ma is féltve őrzött kincse.

A Biblia-kiállítás, bár az ötlet nem volt egyedi idén az országban, mégis nagy örömet szerzett a gyülekezetek tagjainak, s bebizonyította, hogy a több évtizedeken át őrzött családi szent könyv nemcsak a családnak nagy kincs, hanem mindenki szemében igazi érték.

Ifj. Jószy István presbiter

Kórustalálkozó a szendrői templomban

Énekeljétek új éneket az Úrnak, énekelj az Úrnak, te egész föld! Énekeljétek az Úrnak, áldjátok nevét, hirdessétek szabadságát minden nap! Beszéljétek el dicsőségét, a nemzeteknek, csodáit minden népnek! Mert nagy az Úr, méltó, hogy dicsérjék.” Zsoltárok 96, 1-4/a, hangzott a köszöntő Ige a szendrői templomban, amikor 2008. október 26-án, vasárnap délután az Abaúji Egyházmegye 10 énekkara kórustalálkozóra gyülekezett egybe, hogy az Istent énekléssel dicsérjék.

A kórustalálkozó a nyitó áhítatot megelőzően közös beénekléssel kezdődött, amely alkalmas volt a hangok „felkészítésére”, hogy az eseményhez méltóan énekeljünk. Kurgyis András lelkész-karnagy, a Jelenések könyve 4-5. része kiválasztott versei alapján buzdított bennünket az éneklésre. Minket – akik itt e templomban, vagy bárhol ahol élünk, gyülekezetekben –, hogy készüljünk, ráhangolódjunk, a mostani még nem mindig hibátlan, de mégis lelkes éneklésünkkel arra a csodálatos közös éneklésre, amely majd a mennyben lesz, és bízunk benne, hogy egyszer mi is részesei lehetünk. Az áhítat különlegessége volt az Úri Imádság éneklésében történő elmondása a 484. dicséret alapján.

Ezen a kórustalálkozón először három új énekkar mutatkozott be, akik nagy

lelkességgel és izgalommal készültek erre az alkalomra: a házigazda Szendrő, majd Onga és Szendrőlad gyülekezeteinek énekkarai. Ezt követően a már régebben megalakult kórusok következtek: Bódvaszilás, Edelény-belváros, Encs, Gagybátor, Gönc, Szikszó és Szuhogy gyülekezeteiből.

A délután során széles és gazdag repertoárt halhattunk. A közös Isten-dicséret örömét és áldását bizonyította, hogy sokféle énekkel, számtalan módon nyílik lehetőség Urunk magasztalására itt ebben

keltet is: pl.: a 363. dicséret teljes egészében. Nagyon ötletesen hangszerkísérettel színesített gyülekezeti éneket, amelyek bizonyítják, hogy egyszólamban is lehet Istent dicsérni, és ez egyre több gyülekezetben meg is valósítható lenne. Zengett az ének hangja, amikor kánonok, gyülekezeti énekeskönyv énekeinek a feldolgozásai; régi és kortárs zeneszerzők műveiben megfogalmazott, bibliai strófákat megzenésítő művei, akár még orgonakísérettel is felcsendültek. Volt, amelyik énekkar kórusművei közt egy-egy átvezető és a következő műre felkészítő bibliai igeverset olvasott fel minden szólam-ból egy énekkari tag ezzel is színesítve az alkalmat.

Az énekkarok szolgálatát követően Kurgyis András lelkész-karnagy összegezte a hallott művek előadása alapján a kórusok szolgálatát. Nem akart rangsort felállítani, hanem a tanácsaival, észrevételeivel együtt buzdította mindegyik kórust a további szolgálatra, Isten áldását kérte fejlődésükre.

A bátorító, zsúrizó véleményt követően a tíz énekkar egy több mint 200 tagú, háromszólamú nagy kórossá alakult át vendég karnagyunk vezetésével. A közös énekkari mű: J Haydn: „Áldott a Jákób Istene” /a 31. zsoltár 22-25. verse-

a világban, ahol olyan csüggedők, panaszkodóak tudunk lenni hétköznapokon és ünnepnapokon egyaránt.

Hallhattunk egyszólamban gyülekezeti énekeket, ismerteket, sőt szinte alig éne-

inek a feldolgozása/ a kezdés elpróbálását követően méltóképp megszólalt. Egy pár percre úgy érezhettük, hogy az áhítat igéjében felhangzott felhívás: „Méltó vagy Urunk, és Istenünk, hogy tied legyen a dicsőség,

a tisztesség és a hatalom...” – ott a templomban valóra vált; hiszen a közös ének dinamikájában, zengésében, szinte az angyalok kórusában érezhettük magunkat.

A felemelő érzést adó közös éneklést követően Baksy Mária, egyházmegyénk esperese rövid hálaadó szavaival zárult ez év kórustalálkozója, Istennek adott hála az elhangzottakért és köszönetet mondott a karvezetőknek, kórustagoknak. Reménykedve tekintett előre, bízva abban, hogy az elkövetkező ősszel is hasonlóan Istentől gazdagon megáldott alkalomban lehet részünk valamelyik gyülekezet templomában. A jól megszervezett rendezvény végén a házigazda szendrői gyülekezet vendéglátó szeretetét tapasztalhat-

tuk meg a szeretetvendégség megterített asztalai mellett.

Mindenért Istené a dicsőség, és szívemben ezeket átélve egy vers szavai fogalmazódnak meg és bízom, hogy e beszámolót olvasók szívében is, amely eképpen hangzik:

„Szeretnék énekelni Néked,
Uram, nyisd meg ajkamat,
Hogy szent legyen mindig az ének,
Amely szívemből fakad.

Hadd zengjem el, hogy százszor áldott
Keresztednél ki megpihen,
Hadd zengjem el, hogy megtalált ott
S békére lelt az én szívem.

Szeretném énekelni másnak,
Hogy Néked énekelni jó,
Hogy életünk bús lázadás csak,
Míg el nem ér az égi Szó.

Azt zengeni, a Szót, a Szódat,
Mely életet adott nekem!
Szeretnék énekelni Rólad
Halálomig engedelmesen.

Szeretnék énekelni Néked
Folyton, ameddig itt leszek,
Szeretnék hangot adni, szépet,
Mikor lelkemhez ér Kezed.

Szabó Péter m.b. énekügyi előadó
Szuhogya

„Menjete be kapuin hálaénekekkel...” (Zsolt 100,4)

Az ongai református templom felújításának rövid története – évszámokban:

2000 - A gyülekezet alapos megfontolás után elhatározza, hogy nem csak a legszükségesebb felújítási munkákat végzi el a templomon, (mint pl. a második világháborúban megsérült és életveszélyesen avult födém- és tetőszerkezet felújítása, templompadok cseréje), hanem célul tűzi ki a teljes helyreállítást. Ennek megfelelően készítteti el a terveket. Szakértői vélemény készül a templom és a parókia vizeződéséről.

2001 - A gyülekezet (az egyházmegye közreműködésével) létrehozza alapítványát (Tálcum Alapítvány Onga Polgáraiért), melynek elsődleges célja a műemlék templom felújításának a támogatása, valamint a hitélet segítése.

2002 - Elkészülnek a felmérési és helyreállítási tervek (a pontos neve: „Onga református templom helyreállítása és felújítása építési engedélyezési terv”); az alapítvány sikerrel pályázik a Nemzeti Örökség Program keretében a helyreállítást megelőző építészettörténeti és szerkezeti kutatásra.

2003 - Szakértői vélemény készül a falazat nedvesedéséről, valamint a tető és födém szerkezet állapotáról; Az Állami Műemlék-helyreállítási és Restaurálási Központ munkatársai elvégzik a pályázatban megjelölt régészeti kutatást.

2004 - Az egyházközség sikerrel pályázik „A falufejlesztés és -felújítás, a vidék tárgyi és szellemi örökségének védelme és megőrzése támogatására” kiírt SAPARD programra.

A pályázatban elnyert összeg, valamint az egyházkerület támogatása teremti meg a teljes helyreállítás anyagi bázisát.

2005 - Kivitelezés; átadás 2005. december.

2006-2008 - Kisebb utómunkák, környezetrendezés, parkosítás.

Évszázadonként talán egyszer adatik meg egy gyülekezet életében, hogy az Isten dicsőítésére és tiszteletére, atyáink áldozatos munkájával felépített templom alapjaitól a torony tetején lévő kakasig megújulhasson, megszépülhessen. S ha belegondolunk egy új templom évszázadokkal ezelőtti építésének akkori gondjaiba – a tervezéstől, gyülekezeti gyűjtésen át az imádságokkal erősített megvalósításig –, és összevetjük azt a 21. század elején véghezvitt teljes felújításával, azt látjuk, hogy ma is ugyanolyan gondos tervezésre, gyülekezeti áldozathozatalra és kitartó imádságra van szükség. Ebben egyetlen és csalhatatlan reménységünk, hogy bár Isten népe életében, a történelem lapjain nemzedékek váltják egymást, de Isten szeretete és övéihez való jóindulata örök. Ezt tapasztalhatta meg az ongai gyülekezet, és a meghívott vendégekkel együtt ezért adtak hálát 2008. október 12-én a kívül-belül gyönyörű református templomban.

Csomós József püspök úr a 100. zsolttár üzenetével segített szavakba foglalni azt, ami a hálaadó gyülekezet szívében megfogalmazódott. „*Szolgálatok az Úrnak örömmel, vigadozva járuljatok színe elé!... Menjetekek be kapuin hálaénekkel, udvaraiba dicsérettel! Adjatok hálát neki, áldjátok nevét!*” A templomkapun belül egészen mások az útmutatások, mint amiket a kapun kívül hallunk. Isten házába lépve a menny kapuja nyílik meg előttünk, ahol Isten tisztasága és szentsége árad. Atyánk arra méltatott és választott ki minket, hogy ezt a tisztaságot és szentséget vigyük a kapun kívülre, gyógyírként a világba.

A gyülekezet alkalmi kórusának szolgálata, a szilágypéri testvérgyülekezet két fi-

ataljának verses köszöntője után fuvolajátékot hallhattak az egybegyűltek. Csomós László lelkipásztor részletesen beszámolt a fent csak címszavakban megemlített tervezési, kivitelezési munkákról. Majd a felújított orgonát Nagy Zsuzsanna Erzsébet, a gyülekezet kántora szólaltatta meg.

A köszöntések sorát Ábrám Tibor, egyházkerületünk főgondnoka kezdte meg, majd Baksy Mária esperes nemcsak az egyházmegye közössége, hanem családja köszöntését is tolmácsolta – édesapja 34 évig volt hűséges lelkipásztor a gyülekezetnek. Vatamány Albert görög katoli-

kus esperes, felsőzsolcai parókus köszöntése után Szepesváriné Balogh Julianna tiszaburai lelkipásztor az ongai elszármazottak nevében szól az ünneplő gyülekezethez. Tolnai Ferenc, a szilágypéri testvérgyülekezet lelkipásztorának köszöntése és Molnár Ferenc, a szomszédos Gesztely lelkipásztorának szavai után Madzin Tibor polgármester szól az egybegyűltekhez. A Himnusz és záróének előtt Dienes Lászlóné gondok asszony hívogatott mindenkit a kultúrházban gazdagon terített szeretetvendégségre.

Csomós László és Gombos Péter lelkipásztorok

Nagyernyei áldáskívánás

Rokonszenvek, ismeretségek, kapcsolatok, barátságok, szerelmek kötődnek, szövődnek nap nap után. Mi marad meg belőlük holnapig, kitart-e a kapcsolat másnapig, lesz-e érvényes, pozitív töltése átívelve korszakokon: komoly kérdés. A jóérzés melege kellemes, átjár szívet-lelket, de annak táplálása és viszonozása tartalékolt erők felszabadítását, szent lelkesülést, odaszánt életet igényel. Ezek a kapcsolatok nem mindig látványosak, sokszor a felszín alatt húzódnak meg, s várják a pillanatot, amikor újra fontossá válhatnak. A telkibányai gyülekezet hasonló tapasztalattal lett gazdagabb november 9-én, az újbóri úrvacsorás istentiszteleten.

A 90-es években virágzó testvérkapcsolatot ápolt egymással a nagyernyei és a telkibányai gyülekezet. Azon túl, hogy a két közösség kölcsönös látogatásokat tett egymásnál, személyes kapcsolatok is kiépültek. Ennek máig éró gyümölcse, hogy bizonyos családok között a levelezés, mint a kapcsolattartás egy formája fennmaradt. Az idők változásának, személycseréknek és hangsúlyeltolódásoknak következtében az erdélyi és az anyaországi gyülekezetek között elhalkult a kommunikáció. Új kapcsolatok épültek ki, a nagyernyei testvérek Hollandiában, a telkibányaiak pedig Észak-Írországban találtak nyitott, keresztyén közösségekre.

Komáromi István nagyernyei lelkipásztor feleségével együtt érkezett Telkibányára, hogy elhozza gyülekezetének áldáskívánását, és leporolja a régi is-

meretségeket. A gyülekezet tagjai már nagyon régen szerettek volna újra találkozni a nagyernyeiekkal, és a látogatásuk ezért felettébb nagy örömet váltott ki. A lelkipásztor Ábrahám imádságáról szolgált, az 1Móz 18,16-33 alapján. A szolgálat után a házigazda lelkipásztor köszöntötte Komáromi István nagytisztetű urat, és felhívta a figyelmet, hogy háromtípusú lelkiségből merített bizonyágtételt hallottunk. Érezhető volt a prédikáció előadásában az erdélyi lélek, az igeválasztásban a Herrnhuti Lösong hatása és az igemagyarázatban pedig a Szentlélek áldása. Ezután következett a telkibányai fiatalok köszöntő műsora, melynek keretében Simon Zsófi, a Sárospataki Református Gimnázium tanulója egy héber, bűnvalló imádságot énekelt el. Az úrvacsora közössége elmélyítette és megpecsételte a

két gyülekezet Krisztusban újra egymásra találását. Az istentiszteleten mint magánember Görgey Géza pálfai festőművész, lelkipásztor is részt vett, aki elmondta, hogy mennyire megérintette a hely szellemisége.

A nagyernyei és telkibányai gyülekezet vezetősége megállapította, hogy nincs akadálya annak, hogy újra szorosabbra fűzzék kapcsolatukat. A magyar testvérek a Bányai harangszó gyülekezeti újság reformációs számából húsz példányt küldtek az erdélyi testvéreknek. Ezzel a gesztussal is szeretnének hozzájárulni, hogy a

következő találkozás már ne tabula rasa legyen. A folytatás tavasszal várható, amikor az abaúji Telkibányáról kel útra egy küldöttség, hogy a Marosvásárhely melletti, az egykor öt templomú Nagyernyére eljusson. Szepsi Csombor Márton az első magyar útleírás szerzője, az 1300-as években épült vártemplom, a gombfás temető és a bányai kegyesség munkálásából és érintettségéből indult Európába 1616-ban. Martoni Molnár Sándor a gyülekezet egykori pásztora, kutatásaiban így fogalmazta meg az itt élők lelki habitusát: „... a legtöbb mai gyülekezeti tagunk életében, a lel-

kiekhez, egyházhoz való hozzáállásában megfigyelhető valamiféle lelki alap. Még hozzá olyasfajta lelki alap, amely ha néha-néha kibukkan a felszín alól, akkor látható: valami régi, generációs hitbeli örökség nyomai ezek”. A hegyek közti hasadék megőrizte a puritán, bibliai kegyesség évszázados visszhangját. Az út viszontagságait és élményeit vállaló csapat nem titkolt szándéka, hogy a zempeleni hegyek, patakok és erdők között formálódó áldást vigyék a távolban élő, erdélyi testvéreiknek. Isten segítse őket szent elhatározásukban!

Szalay László Pál lelkipásztor

160 éve született Csoma József

Ragyolczi Csoma József Abaúj vármegyében, Rásony községben 1848. június 27-én született. Abaújdevecserben az ottani birtokán lévő kastélyban élt és dolgozott. Sárospatakon végezte jogi tanulmányait. Később archeológus, heraldikus, genealógus volt. 1900-tól a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, 1906-tól a Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság másodelnöke lett. Az Abaúji Református Egyházmegye és a Sárospataki Református Kollégium világi tanácsbírája volt 1907-től 1917-ben bekövetkezett haláláig.

Az Abaújdevecseri Református Egyháznak harmincöt évig volt főgondnoka és patrónusa. Temetésén három református lelkipásztor szolgált: Révész Kálmán kassai esperes – később a Tiszáninneni Egyházközség püspöke –, Ablonczy Pál keleméri, később hamvai lelkipásztor és Illyés János bakta-abaújdevecseri lelkipásztor.

Csoma Józsefnek tizenhárom heraldikával és genealógiával kapcsolatos művét adták ki. Hetvenegy tudományos cikkét különböző tudományos folyóiratok közölték, többek között a *Turul*, *Századok*, *Történelmi Szemle* stb. Az Abaúji Helytörténeti és Honismereti Egyesület, az Abaújdevecseri Református Egyház, a Megyei Önkormányzat a Városi Önkormányzatok (Encs-Abaújdevecser) a Genealógiai Társasággal közösen 2008. május 16-18. között híres tudósának emlékére, születésének 160. évfordulója alkalmából emlékünnepeket szervezett Abaújdevecserben és Encsen.

Az abaújdevecseri református templomban az ünnepi istentiszteleten ígét hirdetett Csomós József főtiszteletű püspök úr és Baksy Mária esperes asszony, abaújdevecseri lelkipásztor.

Az ünnepi istentisztelet után egyházi és világi személyek, tisztségviselők – köztük dr. Ódor Ferenc, a B.A.Z. megyei közgyűlés elnöke – koszorúzták meg Csoma

József síremlékét, és abaújdevecseri kastélyán lévő emléktáblát. A koszorúzás után a kastélykertben sor került a hivatalos ünnepségre.

A Magyar Heraldikai és Genealógiai Társasággal közösen „A történelmi segédtudományok határok nélkül az Európai Unióban” címmel Nemzetközi Tudományos Konferenciát szervezett Egyesületünk Encsen, a Művelődési Házban. Az Encsi Önkormányzat egyéb társadalmi szervekkel együtt május 17-én délután emlékoszlopot állított Encsen Csoma József emlékére.

Evva Margit helytörténész,
az Abaúji Honismereti Egyesület
elnöke,
az Abaújdevecseri Református Egyház
tiszteletbeli gondnoka

Egyetlen egyháztörténeti ünnepünk méltó megülnését tűzte ki célul a Miskolc-Tetemvári Református Egyházközség. A fő célunk az volt, hogy a ma emberéhez hozzuk egy kicsit közelebb azt a kort, amelyben a reformáció mind külföldön, mind Magyarországon végbement. Ezért október 27-31. között Reformációs esték a Deszkatemplomban címmel programsorozatot szerveztünk. Három előadás, egy szeretetvendégség, egy hagyományos istentisztelet és egy korabeli vesperás istentisztelet volt az érdeklődők előtti terítéken.

Október 27-én dr. Dienes Dénes a Sárospataki Teológia professzora tartott előadást Kortársunk Luther címmel. Az előadás íve a gyermek Luthertől a politikus Lutherig terjedt. Az előadó a nagy reformátor számtalan emberi jellemvonását ismertette. Kiderült például, hogy nagyon öntudatos volt Luther már gyermekkorában is, mindemellett erős volt benne a halálfélelem, jó volt a humorérzéke és szerette a sört. Ez utóbbi apropóján az előadást követően egy pohár sörre hívtuk meg a hallgatókat, természetesen Luther és a mértékletesség szellemében.

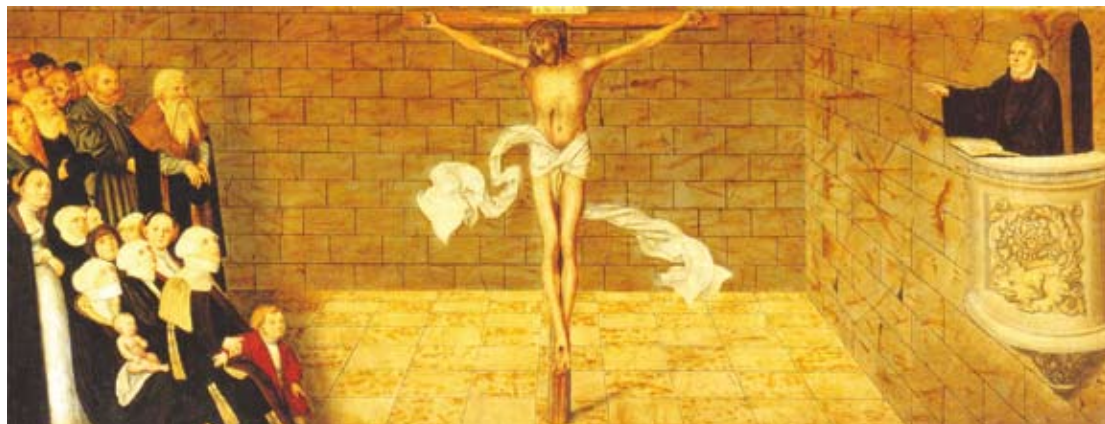
Másnap gyülekezetünk kántora Varga László orgonaművész a reformáció korabeli szakrális zenébe vezetett be bennünket. Megtudtuk, hogy a 16. század zenéje még erősen kötődött a gregoriánhoz, de felfedezhető egy olyan vonulat is, melyhez igazodva korabeli világi dallamokra írtak vallásos szövegeket az akkori evangélikus-református énekszerzők. Sok érdekesség hangzott el református énekeskönyvünk dallamkincséről is; például az, hogy a 233. dicséretet maga Luther írta, amikor Budát bevette a török. Az előadást Varga László és Orosz-Tokár Edina tanárnő többször „illusztrálta” énekkel majd a végén orgonajátékkal is.

Szerdán a gyülekezeti terembe vártuk az érdeklődőket egy reformáció korabeli menüsorral:

- gyömbéres csirke
- harcsa szekfűves mártással
- kacsá meggy mártással
- rizskása
- köleskása
- barnakenyér
- rozskenyér
- ribizlis-almás pite
- bundás alma
- mézes puszelli
- gyömolcsók
- félédes fehér ill. vörösbor.

Az ételeket gyülekezeti tagok készítették el korabeli receptek alapján. Ezek közül egyet bethű formában olvashatunk a keretes írásban. Az ételek ismertetéséből kiderült, hogy mindegyik fogás olyan alapanyagokból készült, amelyek abban a korban általánosak voltak, valamint, hogy egy ilyen menüsor leginkább a nemesek asztalán szerepelt. Az ételek megkóstolása előtt dr. Balogh Judit olvasott fel néhány étkezéssel kapcsolatos korabeli szöveget. A szeretetvendégség hangulatát a szépen és tartalmasan megterített gyertyafényes asztal mellett élőzene is biztosította. Vitányi Csaba és Varga Zsuzsa játszott 16-17. századi darabokat.

Csütörtök este dr. Balogh Judit, a Miskolci Egyetem tanára tartott előadást a reformáció korának mindennapjairól. Az előadó elmondta, hogy mennyiben változott meg a köznapi emberek gondolkodása a reformáció századában. A szent tér, amely a középkorban a templomra korlátozódott kiszélesedett a mindennapi életre, olyannyira, hogy például a kocsmákban teo-

lógiai kérdésekről vitáztak az emberek. A templom „szent tér” jellege veszített súlyából, és inkább a közösségi élet tere lett. A családok felépítéséről, a családtagok általános funkciójáról is szólt az előadó. Kiemelte az atya központi szerepét, aki sok más mellett családi katechézist és áhítatot is tartott. Az előadást színesítette Nagy Károly Zsolt korabeli képekből álló diavetítése.

Október 31-én délelőtt hagyományos istentiszteletet tartottunk Thománé Szikora Anita beosztott lelkész szolgálataival. Este 6 órakor pedig egy vesperás istentiszteletet. A reformáció korabeli liturgiát Varga László állította össze Huszár Gál 1574-es komjáti graduálkönyve alapján, melynek egy lapja az első ábrán látható. A vesperás alapvetően sok éne-

ket tartalmazott, melyek közül kiemelném a 46. zsolnárt és a 233. dicséretet. A jelenlévő gyülekezet és a gyülekezeti kórus felváltva énekelt bizonyos részeket. A gyülekezet lelkipásztora által végzett igehirde-

tés textusa a 46. Zsolnárt 2. verse volt. A vesperáson való részvétellel átélhettük, hogyan dicsőítették reformátor eleink az Istent. Érdekes mozzanata volt az istentiszteletnek, hogy az énekek doxológia részénél a kórus meghajolva énekelt.

Mindannyian, akik szerveztük és résztvettünk a Reformációs esték a Deszkatemplomban programsorozaton, azzal summáztuk a hetet, hogy valóban többet tudtunk és tapasztaltunk meg arról a korról, melyben Luther és reformátor társai éltek, dolgoztak és dicsőítették az Istent. Mindemellett a gyülekezet közössége is épült az öt nap alatt, a sok együttlét, beszélgetés és közös szolgálat által, az Ő segítségével. Soli Deo Gloria.

Fehér Norbert lelkipásztor

Haranglábszentelés a Miskolc-Alsóvárosi Gyülekezetben

A Miskolc-Alsóvárosi Gyülekezetben október elején felemelő ünnepség keretében adtunk hálát gyülekezeti házunk felújításáért és az újonnan épített harangért. Gyülekezeti házunk hatvan évvel ezelőtt épült és abban az időben csak lakóház külsőt kaphatott. A felújítás után templom jellegűt ölthetett magára az elmúlt évben.

A harangláb megépítésével gyülekezetünk tagjainak régi vágya, lelki igénye vált valóra: harangszó emlékeztet és hívogat az istentiszteletre és gyülekezeti alkalmakra.

Míndezek elvégzésére gyülekezeti tagjaink áldozatos adománya által, a kárpótlás felhasználásával, a testvérgyülekezet segítségével és a presbitérium, gyülekezet kétkezi odaadó munkájával, szolgálataival kerülhetett sor.

Az ünnepi istentiszteleten a szolgálatot Gazda István esperes

végezte a Márk 10,46-52 ígerész alapján és szentelte fel a haranglábát. Az ünnepség további részében a gyülekezet lelkésze számolt be a munkálatokról, méltatta a kiváló mesterek munkáját, megköszönte a gyülekezeti tagok háláadóját és szolgálatait, majd az egyházkerületi énekkar szolgált, és egy szép vers hangzott el.

A gyülekezet az öröm és a háláadás jegyében könnyekig meghatódva köszönte meg Istennek ezt a nagy fordulatot, mely életében bekövetkezett. Hálát adtunk nagytiszteletű Kóris Lajos lelkipásztor életéért, aki építette annak idején a gyülekezeti házat, és fennállásának egyik legnagyobb élményét élte át. Azért imádkoztunk közösen, hogy a külső megújulást folyamatosan kövesse a belső is.

Szolgálatunk és munkánk folyamán csodákat életünk át. Istené a dicsőség és háláadás.

Szathmáry Sándorné
lelkipásztor

50 éves a Sajószentpéter-Bányai Gyülekezet

„Mindeddig megsegített minket az Úr.” Ennek az Igének a fényében ünnepelte a közelmúltban a Bányai Gyülekezet fennállásának 50. évfordulóját.

Idén pontosan 50 éve annak, hogy a Bányai Gyülekezet hivatalosan is különvált a Nagytemplomi Egyházközségtől, és lett önálló gyülekezet, önálló lelkész, önálló presbitériummal, önálló anyakönyvezéssel. Ebből a jubileumi alkalomból ünnepséget tartottunk szeptember 28-án. Az ünnepi igehirdetést nagytiszteletű Gazda István a borsod-gömöri egyházmege espere se végezte. Meghívtuk az ünnepségre a gyülekezet két korábbi lelkipásztorát is: nagytiszteletű Balogh Józsefet, aki 1983-ig szolgált közöttünk, és aki jelenleg Debrecenben él feleségével együtt, és már 95-ik életévében van (!), valamint meghívtuk nagytiszteletű dr. Horváth Barnáné Perjéssy Mártát, aki 1983-tól 2003-ig szolgált gyülekezetünkben. A zsúfolásig megtelt templomban felemelő ünnepségben volt része azoknak, akik ezen a napsütéses vasárnap délutánon ellátogattak templomunkba. Az igehirdetés után Major Zsolt helyi lelkipásztor köszöntötte az egybegyűlteket, majd a gyermekek műsora következett. Ezután a Gyülekezet történetét hallgathattuk meg ugyancsak a helyi lelkipásztortól, aki beszámolója végén megható szavakkal köszöntötte a két korábbi lelkipásztort, és ajándékokat adott át nekik, elismerve és megköszönve több évtizedes szolgálataikat. Ezután a gyülekezet Kórusa szolgált zenével és verssel, majd a köszöntések sora következett: a megjelent lelkipásztorok egy-egy áldással köszöntötték a jubiláns gyülekezetet. A hálaadó istentisztelet szeretetvendégséggel zárult. Isten adja, hogy újabb 50 év múlva is legyen gyülekezet Sajószentpéter-Bányán!

Forrás: www.tirek.hu

EGYERVŐLGYI EGYHÁZMEGYE

Nemzetközi

Kálvin János születésének 500. évfordulójára készül a protestáns világ. A genfi reformátor élete és munkássága a fél évszázados jubileum kapcsán újra sokak érdeklődésének középpontjába került. Kálvin olyan életművet hagyott hátra, mely az egyházat, a hitet, a teológiát, a kegyeséget mélyen érinti, de nyomot hagy a társadalmak fejlődésében is.

A Református Világszövetség meghívására és szervezésében 2008 októberében Genfben a John Knox centrumban került sor arra a konzultációra, mely a jubileumi Kálvin Évre való tekintettel a kálvini örökség időszerűségét tűzte ki témájául.

Nyolc országból több mint húsz lelkész vett részt ezen az alkalmon. Kelet-Közép-Európából egyházunk képviselőjében egyetlen részvevője voltam e konzultációnak. Legtöbben Afrikából és az Egyesült Államokból érkeztek, az ázsiaiak közül az indonézek száma volt jelentős.

Az előre megadott program szerint a jubileumi Kálvin Évre való felkészülés képezte a konzultáció fő témáját, melynek során először a Református Világszövetség amerikai elnöke tartott bevezető előadást. Az elnök értékes információkat adott a Kálvin jubileumra való felkészülés tartalmi és operatív részleteiről, hangsúlyozta a Református Világszövetség koordináló szerepét e téren. A világ jelenlegi problémáit illetően is szólt a keresztyén-mohamedán konfliktusról, a migráció okozta problémákról, valamint a lépten-nyomon megjelenő éhség felszámolásának lehetőségeiről. Hangsúlyozta, hogy a reformátusok számára e mostani időben fontos a még közelebbi kapcsolatok építése, a testvéregházak képviselőin túlmenően egészen a gyülekezeti személyes kapcsolatokig. A Kálvin Éven túlmutatva az elnök felhívta a figyelmet

Kálvin konzultáció Genfben

a 2010-es nagygyűlésre. Buzdított a reformációi ünnep megünneplésének hangsúlyossá tételére, beszélt a református fiatalok bevonásának szükségességéről, és általános ismertetést adott az Reformátusok Világszövetsége finansziális helyzetéről. 2009-ben a Kálvin Év kapcsán a református egyházak a világban mindenütt lehetőséget kapnak arra, hogy demonstrálják a béke, az igazságosság és a harmónia szükségességét. Végül a „Technológia a teológia szolgálatában” címmel a Református Világszövetség Kálvin Év kapcsán kialakított internetes, interaktív honlapját mutatta be.

A résztvevőknek lehetőségük volt munkacsoportokban tovább gondolni az elnöki előterjesztésben foglaltakat. Különös hangsúlyt kapott a nagy gyülekezetekben szolgáló lelkészek felelőssége, akik munkatársaikkal együtt gondosan előkészíthetik a Kálvin Év lokális eseményeit. A munkabizottságokban a résztvevők beszámoltak a felkészülés eddigi lépéseiről. Rendkívül színes és ötletgazdag eseményekről értesülhettünk. A résztvevők

Dr. Kádár Zsolt a Reformátusok Világszövetségének főtitkára és elnöke társaságában

aláhúzták, hogy nem Kálvin személye, hanem teológiájának és Krisztusban elnyert küldetésének üzenet értékű és máig ható öröksége az, ami a jubileumi év során központi gondolatként hirdethető.

A Kálvin Évre a lokális gyülekezetek meghatározottságból, kulturális és etnikai tradícióból fakadóan másképpen készül-

nek Amerikában, Afrikában és Európában. Megjegyzem, hogy míg amerikai barátaink igencsak a kezdetén állnak a programok szervezésének, afrikai barátaink továbbra is sajátos kegyességi dinamizmusuk által vezérelve a karizmatikus közösségekhez hasonlóan nem egyháztörténeti és teológia-történeti megközelítésben, hanem emocionálisan kezelik a kálvini jubileum ügyét. A Magyarországi Református Egyház a többi egyhazzal összevetve példásan készül a jubileumi Kálvin Évre. Szervezeti- és tartalmi tekintetben az egyik legtöbbet felmutató egyháznak bizonyultunk a felkészülést illetően.

Amint az többek számára is megtapasztalás volt már egy-egy ilyen konzultáción, az egyházunk ismertsége és elismertsége által jutott kifejezésre. Számítlan összefüggésben, egyháztörténeti múltunk, valamint a kálvini örökség ápolásának módozatait figyelembe véve elöl járunk. Ugyanakkor feltűnően keveset tudnak, és hiányos ismerettel rendelkeznek a nem európai református testvéreink egyházunk küzdelmes egyháztörténetéről vagy napjaink magyarországi egyházi realitásáról.

A konzultáció további programja során a Reformátusok Világszövetsége főtitkára előadásában a jelenlévők számára jól ismert tényeket sorolt fel a Reformátusok Világszövetsége történetéről, struktúrájáról és jelenlegi működéséről. Az afrikai származású főtitkár különös hangsúllyal szólt Kálvin lelkiségéről, az imádkozó Kálvin példáját hozva a mai kálvinisták elé.

A konzultáció résztvevői találkozhattak a Reformátusok Világszövetsége genfi munkatársi stábjával is. Egy sokoldalú és hasznos panelbeszélgetés során bepillanthattunk a teológiai, finansziális, missziói területekre, melyeket gondoz és szervez a központi stáb.

Más fontos találkozásokra is sor került az Egyházak Világtanácsa, valamint a Lutheránus Világszövetség vezetőivel a genfi ökumenikus központban. Nemzetközi lelkészi közösségünk ellátogatott Kálvin templomába is, valamint a reformáció történetét bemutató modern és gazdag tartalmat hordozó múzeumba. Úrvacsorás istentiszteleten vettünk részt a Kálvin Auditóriumban. A genfi program során természetesen ellátogattunk a reformáció nagyszabású emlékművéhez és vendégei voltunk egy fogadáson a genfi református gyülekezetnek.

Megtiszteltetés és kiváltság volt számomra, hogy e rangos egyházi körben felkérést kaptam áhítat tartására, s több alkalommal részese voltam a liturgiának, valamint a konzultáció során többször szólhattam egyházunkról, egyháztörténeti és a jelenlegi szolgálatokat érintő összefüggésekben.

Minden ilyen alkalom a találkozás meggazdagító ajándékát hordozza. Barátságok születtek, testvéri kapcsolatok erősödtek, személyessé vált a kommunikáció a világszervezet magas rangú vezetői és a szolgálati helyeken őrállóként munkálkodók között. Istennek adok hálát, hogy részese lehettem a Kálvin Év előkészítését munkáló nemzetközi bizottságnak. Köszönettel tartozom a Zsinat elnökségének személyemet kiválasztó és támogató megbecsüléséért.

Dr. Kádár Zsolt esperes

Történelmi lelkészbeiktatás Felsőberekiben

A november 16-án megtartott lelkészbeiktatás helyszíne miatt nevezhető történelminek, Felsőberekci gyülekezetében ugyanis az 1941-43-ban épült templomban sosem volt még lelkészbeiktatás. A településről a most beiktatott lelkipásztor a helyi református egyházközségekről írott dolgozatában így nyújt rövid jellemzést: „...a kicsiny településekről, Alsóberekiről és Felsőberekiről országunk lakóinak 90%-a semmit sem tud. A fennmaradó 10%-nak a fele azok közé tartozik, akik utazásaik, tanulmányaik közben találkoztak a települések nevével, vagy hajnalonként hallgatják a rádió vízállásjelentését, hiszen a Bodrog folyó itt folyik be országunk területére a szomszédos Szlovákiából. Ezért a falvak nevén kívül még azt is tudják, hogy a Bodrogtömbben a szlovák határ mellett élnek életüket a falvak lakói.”

A kicsiny közösségek életében 1933-ban, tehát kerek 75 esztendeje történt, hogy „Isten gondviselő kegyelme megadta ... azt az örömet, hogy a tiszáninneni református egyházkerületünk püspökét: főtiszteletű és méltóságos Farkas István püspök urat, magas kíséretével, generális vizitációra gyülekezetünk kebelében üdvözölhesse.” 1949-ben dr. Enyedi Andor tett emlékezetes püspöki látogatást, vagyis pontosan 59 évvel ezelőtt. Ezért különösen ünnepivé tette a lelkészbeiktatást az egyházkerület jelenlegi püspökének részvétele, áldáskívánó köszöntése.

A beiktatást Börzsönyi József zempléni esperes végezte, beiktatási beszédét az Apostolok Cselekedeteiről írott könyv 13. fejezetéből választott igeszakaszra alapozva, s felhívta a gyülekezet figyelmét a lelkipásztor életének egy rendkívül fontos mozzanatára: arra, hogy imádsággal és áldásmondással veszik körül elindulásakor.

Darvas Szilárd, a beiktatott lelkipásztor a Róma 15,14-21 verseket választotta igehirdetése alapjának, amelyben többek között személyes hangvételűen megfogalmazott gondolatokkal értékelte a gyülekezethez való viszonyát.

Az istentiszteletet még ünnepibbé tette egy alsóberekci gyülekezeti tag szavalata, valamint a felsőberekci gyülekezeti kórus szolgálata.

Nyilvános presbiteri gyűlés keretében elsőként Csomós József püspök köszöntötte a beiktatott lelkipásztort a 2Thessz 2,13-15 verseivel: „...ezért tehát testvéreim álljatok **szilárdan...**” Ezt követte a Szathmáry család zenei köszöntője. A beiktatott lelkipásztort és hitvestársát, Laczkó Gabriellát – a társegyházközségek Alsóberekiben beiktatott lelkipásztorát – a társegyházközségek nevében Bényei István (Alsóberekci) és ifj. Tóth Gyula (Felsőberekci) köszöntötték, csakúgy, mint a két község polgármesterei, valamint a római és görög katolikus szolgatársak is.

Az ünnepi alkalom után szeretetvendégség várta a résztvevőket.

(a szerk.)

„Tartozás”

Amádi vasútállomásra 2008. október 9-én reggel mint-ha óvatosabban döcögött volna be a vonat, mint máskor, mert a megnyíló vasúti kocsikból egymásután bizonytalan léptekkel gyerekek szálltak le gyógypedagógusok és néhány szülő kíséretében. Sérült gyerekek voltak, akik-

kel az utazás mindig nagyobb izgalom és kihívás, mint egyébként, hiszen a hazai tömegközlekedés jóindulattal sem nevezhető gyermek-központúnak vagy akadálymentesítettnek. Ezen a reggelen, a kedvükért az eddigi hűvös, esős őszi nyári verőfényre váltott.

Az érkezőket egy kis csoport autókkal várta az állomáson. A fogadóbizottság a helyi gyülekezet tagjaiból került ki, és miután a Miskolci Éltes Mátyás Óvoda Gyógypedagógiai Intézményének (Tüske-

vár Óvoda) mind a 28 látogatója elhelyezkedett, már indultak is tovább a gyülekezeti házhoz, ahol házi tehéntejből készített kakaó, tea és pogácsa várta a vendégeket.

Miután kipihenték az utazás fáradalmait, és egy kis erőt is gyűjtöttek a tízóráiból, a gyerekek megnézték a templomot, azzal a komolysággal és tisztelettel, amely az Isten házához illik. Amit ott tapsolva énekel-

tek, azt meg is tapasztalták: „Éjjel nappal angyal szeme vigyáz rám...”

A vigyázó angyalok segítségére nagy szükség volt ezután is, mert a kis csapat tagjai utánfutókra szálltak, amelyeken kitömött szalmazsákok szolgálták ülés gyanánt, és pöfögő traktorokkal indultak a szikrázó napsütésben a mádi szőlőhegyek felé. Az út tavak és erdők mentén húzódott, és az őszi ezerszínű pompájával bőségesen adott okot a bámészkodásra.

A Mádi Református Egyházközség szőlőjénél a traktorpöfögés egy kis időre szünetelt. A gyerekek pedig belekóstolhattak nemcsak a fürtök gyöngyszemeibe, hanem abba is, hogy mit rejt az a bűvös szó, hogy szüret. A kis vödöröcskék hamar megteltek, ezért jöhetett a jól megérdemelt ebéd. A gulyást leginkább a kiürült tányérok méltatták. Ezt követően folytatódott a „munka”, mert nem sokkal később présen keresztül csurgott az a bizonyos nektár, amely Tokaj szőlővesszeit már régóta híressé tette. A must még csupán 16 fokos volt, de ez most senkit nem zavart, az igazi szüret csak később lesz. Ez a nap arról szólt, hogy törlesszünk valamit abból az adósságból, amelyről Pál apostol írta: „*Mi erősek tartozunk azzal, hogy az erőtlenek gyengeségeit hordozzunk, és ne a magunk kedvére éljünk.*” (Róm 15,1)

Amikor búcsúzásra került a sor, vendégeink „köszöntek szépen mindent”. De tudtuk, ezért a napért csak mi lehetünk hálásak, és mi tartozunk köszönettel, mert Jézus szavai mintha rájuk még inkább vonatkoznának: „...*aki befogad egy ilyen kisgyermeket az én nevében, az engem fogad be.*” (Mt 18,5) Jézust befogadni: csodálatos érzés... , folytatni kell, hiszen maradt még tartozásunk elég... „*Senkinek semmivel ne tartozzátok csak azzal, hogy egymást szeressétek.*” (Róm 13,8)

Tar László Péter lelkipásztor

Evangélizációs istentiszteletek Tokajban

ATokaji Református Egyházközség a Biblia Évében 2008. november 3-8-ig evangélizációs istentiszteletekre hívogatta a környékbeli és tokajiakat.

Megtelt a református templom gyülekezeti terme, s megismerhettük, megtapasztalhattuk és szívünkbe zárhattuk Isten végtelen ajándékait az élő Ige, Jézus Krisztus által. Az Úr helyezte Pótor László lelkipásztorunk szívére az evangélizációs hét fő témáját: „**A Biblia Istene örök életre hív!**”

Az evangélium prédikátorai Jenei Zoltán Széchenyi kerti lelkipásztor Debrecenből hétfőtől szerdáig és Péter András Miskolc-Diósgyőri lelkipásztor (aki 16 évig szolgált

Tokajban) csütörtöktől szombatig voltak.

Hétfői téma: Az örök élet: evilági következmény. Bibliai idézet: János 5,26-29. „Akik a jót tették, az életre támadnak fel, akik pedig a rosszat cselekedték, az ítéletre támadnak fel.”

Keddi téma: Az örök élet: Isten ajándéka. Bibliai idézet: Római levél 6,23. „Isten kegyelmi ajándéka az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.”

Szerdai téma: Az örök élet: örök boldogság. Bibliai idézet: 1Korintusi 2,9. „Amit szem nem látott és ember szíve meg sem sejtett, azt készítette el az Isten az őt szeretőknél.”

Csütörtöki téma: A Biblia Istene: üdvösségre hív – az átokból – az áldásra. Bibliai

idézet: Galata 3,13-14. „Ő váltott meg minket a törvény átkából, átok lett érettünk, mert meg van írva: Átkozott mindenki, aki a fán függ – hogy az Ábrahám áldása Jézus Krisztusban legyen a pogányokon, hogy a Lélek ígérteit elnyerjük hit által.”

Pénteki téma: A Biblia Istene: üdvösségre hív – a szenvedésből. Bibliai idézet: a Zsidók 12,1-3. „Ezért tehát mi is, akiket a bizonyágtéteveknek akkora fellege vesz körül, tegyünk le minden ránk nehezedő terhet, és a bennünket megkörményező bünt, és állhatatossággal fussuk meg az előttünk levő pályát. Nézzünk fel Jézusra, a hit szerzőjére és beteljesítőjére, aki az előtte levő öröm helyett – a gyalázattal nem törődve – vállalta a keresztet, és az Isten trónjának a

jobbára ült. Gondolatok rá, aki ilyen elle- ne irányuló támadást szenvedett el a bűnös- öktől, hogy lelketekben megfáradva el ne csüggedjetek.”

Szombati téma: A Biblia Istene: üdvös- ségre hív – a halálból! Bibliai idézet: Róma 6,23. „A bűn zsoldja a halál, az Isten ke- gyelmi ajándéka pedig az örök élet Krisz- tus Jézusban.”

Ezek az alkalmak elmélyítették szemé- lyes kapcsolatunkat az élő Istennel, bezár- tuk Jézus Krisztust a szívünkbe és naponta

éhezzük a közösséget vele, az élő Igét, mely testé lett általa, és forrása lett mindenkinek, aki hisz benne – a Biblia által. Sokan aláír- tuk a Tiszánineni Református Egyházke- rület által előkészített Biblia Maraton 2008 Vándor Bibliát, s elköteleztük magunkat Isten Igéjének a naponkénti olvasására.

Tudjuk, hogy igéje ma is valóság, hi- szen Jézus kormányozza azoknak az éle- tét, akik komolyan veszik kereszthalálát, s nem csúfolják meg Őt. Jézus krisztus ke- reszthalálakor a templom kárpitja ketté- hasadt, mert Isten ekkor eltávolította azt az akadályt, ami Tőle elválasztotta az em- bert. Ez a nagy örömhír, mert Jézus szün- telen hív szeretetével, halk szavával fárad- hatatlanul, hogy minden terhet tegyünk le a Keresztje alá, mert csak Ő tud szabadulást adni: a szegényből a dicsőségre; az elutasí- tottságból az elfogadottságra, a gyalázatból a megbecsülésbe; a támadásból a védelem- be; a szenvedésből az Isten nyugalmaiba, és a halálból az örök életre már itt a földön.

A gonosz folyton azon munkálkodik ma is, hogy boldogtalanná tegyen minket, bi- zony sokszor önhibánkon kívül. Megkese- ríti minden percünket. Ne engedjük, mert az 1Kor 9,6 igevers minden embernek üze- ni, aki szeretné megismerni Jézust: „Én te- hát úgy futok, mint aki előtt nem bizony- talan a cél.”

Áldást, békességet kívánok a kedves ol- vasóknak:

Éltető Péterné, Tokaj

Levelek a vasárnap megszenteléséről

Kedves Húgom!

Sajnálom, hogy vasárnap nem lehattél ott a templomban. Manapság már elfe- lejtjük, amit régi öregjeink oly bölcsen tet- tek. **Sablonossá váltak ünnepeink, és a legfontosabbat kihagyjuk belőle: hálát adni az Istennek.**

Vasárnap az **újbor ünnepén** hálát ad- hattunk a jó termésért az Úristennek. Is- tentiszteletünkön Pótor László tiszteletes a 123. Zsoltárral köszöntött bennünket: „Hozzád emelem tekintetemet... Úgy né- zünk mi Istenünkre, az Úrra, míg meg nem könyörül rajtunk.” Ugye Te is úgy gondo- lod, mikor ne lenne nagyobb szükségünk erre a kegyelemre, ha nem a mai zavaros időkben. Az igehirdetés szolgálatát Gál Ju- dit debreceni kórházlelkész végezte (áldja meg az Isten az életét) a 2Péter 1,3-4 verse- ken keresztül szólt hozzánk Több lehetsz annál, mint aki vagy! címmel: „Ma egy kö- zel 2000 esztendő apostoli levél töredékét kapjuk – de névre szólóan. A levél nagyon tömör és tömény üzenetet közvetít: külön- leges emberré válhatsz, különleges képes- ségekkel. A többé válás alapja: kegyelem- ből élő embernek lenni. Ez a kegyelem bő- séges, naponta kiárad, ha Istenre figyel- ve éljük mindennapjainkat. A többé válás

folyamata: mindennel megajándékoz, ami az élethez és kegyességhez kell. Minden- nel felruház, ami a békességben és szere- tetben való növekedéshez szükséges. Meg- bocsátani tudás, türelem, alázatban való megújulás az Ő ereje által. Tanulhatunk Jé- zus Krisztustól, ha folyamatosan és figyel- mesen olvassuk a Bibliát. Ha szeretjük em- bertársainkat, a többi dolog már megy ma- gától, és az életünk is sokkal könnyebb és boldogabb lehetne. Nem kell küszköd- nünk a magánnyal és meg nem értettség- gel. Így az isteni természet irányváltást ad- hat életünknek. Egy új életcél fogalmazód- hat meg bennünk. Így a Krisztust elfogadó ember szabaddá válik, hogy új módon él- jen: emberséggel, ismerettel, önuralommal, állhatatossággal és szeretettel.” Igehirdé- tés után abban a kegyelemben részesülhet- tünk, hogy úrvacsorát vehettünk, mely által megbocsáttattak bűneink, és új életet kezd- hetünk vagy folytathatjuk kegyelemmel ki- töltött életünket.

Délután **körzeti csendesnapon** vehet- tünk részt közelből és távolból A Bibliám és én címmel. Személyes hangú szolgálatok hangzottak el. Először Gál Judit beszélt a Bibliához való viszonyáról. Még ma is őrzi édesapjától kapott piros Bibliáját. Azért

különleges számára, mert gyermekkorában a legkedvesebb színe a piros szín volt, és a mai napig sem tudja, honnan, de édesap- ja piros Bibliát ajándékozott neki. Így dup- lán örült az ajándéknak. Élete során ez az Ige vezette végig: „ne félj, csak higgy!” Így bírta rá Isten kanyargós utakon keresztül a kórházlelkész feladatot. Aztán kivetítő se- gítségével bemutatott képes beszámolójá- ban hallhattuk (a társadalmi missziók va- sárnapján), hogy milyen sok misszióban teljesíthetünk krisztusi feladatot: börtön-, katonai, siket-, vak- és kórházi misszió. Elmondta, hogy a misszió célja: a betegek, család és kórházi dolgozók lelki gondo- zása. A krisztusi szeretet sok örömet, lel- ki könnyebbséget ad a betegeknek és ve- lük kapcsolatban levő embereknek. Fontos a személyes kapcsolaton túl a bibliaolvasás is. A kórházi misszió története a régmúlt- tól napjainkig:

- krisztusi parancs (apostolok)
- tradicionális orvoslás (gyógyítók, orvosok)
- diakonisszák munkája (testi, lelki gondozás)
- keresztyén közösség leginkább otthon (1990-es évek végéig)
- '90-es évektől már a kórházakban is lehe- tővé vált.

A szolgálat jelene:

- lelkészi szolgálat (34 lelkész 26 kórházban)
- presbiteri, nőszövetségi szolgálat

A kórházlelkész elmondta, hogy egy-egy beszélgetés, igeolvasás, imádság alkalmával a betegek, családtagok megbékélnek, megkönnyebbülnek a Jézussal való találkozás során. Megerősödnek hitükben, hitre juthatnak, s valóra válik az Ige: „Áldásá lett nekem a nagy keserűség.” De felhívta figyelmünket arra is, hogy keresztyén kötelességünk gyülekezeten belül vigyázni egészségünkre, és betegeinket meglátogatni. Jézus mondja: „Beteg voltam és meglátogattatok, jöjjetek én Atyámnak áldottai.”

A nyíregyházi Koncz András vallást tett hitéről. Elmondta: bibliaolvasó, vallásos családban nevelkedett. A hadifogság után munkája révén a Bethánia közösségi házában helyezték el, ahol többek között Füle Lajossal volt együtt. Fontos számára az istentiszteletre járás, a hitélet, a Biblia olvasása. Fontos igéket megtanulni és továbbad-

ni is, hiszen sok erőt meríthetünk az Isten szavából. Élő hittel egymásnak szolgáljunk! Ne rejtjük élő hitünket véka alá!

Igét a mádi lelképásztor, Tar László Péter hirdetett az Apostolok cselekedeteiből: a 8,26-40 alapján. Fülöp élete telve volt lélekkel és békességgel. Figyeljünk Isten szavára, ha szól hozzánk. A mindennapi bibliaolvasáson keresztül ismerjük meg az Igét, hallgassunk Ige magyarázatot. Hirdessük az Úr Igéjét. Isten abban az órában, amikor kell, szédbe adja azokat a szavakat, amelyeket ki kell mondanod annak, akit eléd állít Isten. Igehirdetőnket egész életén keresztül egy ige vezette végig: „Szolgáljatok az Úrnak örvendéssel!” Ha Isten küld vagy hív, ne keress kifogásokat Te sem! Menj, és teljesítsd küldetésedet! Ne gondold nagy dolgokra! Elég egy személyes beszélgetés, vigasztalás, együtt örülés, ebédkészítés, bármi, amit Isten nevében teszel. Ha olvasod a Szentírást, visszatérőben vagy Istenhez,

ahonnan indultál. Közeledj Istenhez, és Ő is közeledik hozzád. Az igeolvasás békességet ad, engedelmességre tanít. Talán néha nehezen érthető az Igék, de soha nem értelmetlenek. Ne félj segítséget kérni az értelmezésükhöz! Soha nincs buta kérdés, csak buta választ adó. „Legyünk bibliaolvasó és a Bibliát megelő emberek!” – fejezte be szolgálatát Tar László tiszteletes.

A lelki táplálék után szeretetvendégségben volt részünk. Hála asszonytestvéreink gondoskodásának, sok finomsággal fogadtak bennünket, és örömteli, gazdag beszélgetésekben lehetett részünk.

Ily módon telt el vasárnapunk a Biblia tükrében. Így hát Húgom Te is folytasd buzgón a bibliaolvasást! Kövesd Isten igéjét mindenkor! Áldott legyen az életed. Mihamarabb légy közöttünk!

Csókolunk mindnyájan a gyülekezetből:
Tokaj, 2008. november 11.

Rita

Hírcsokor a sárospataki gyülekezetből

Sárospatakon járt az országos református vakmisszió szolgálattevő csoportja. Az istentiszteleten a vakok számára pontnyomással készült Szentírásból ujjukkal olvasták fel az Igét látáscsökkent testvéreink. Igét hirdetett Szabó Zoltán lelképásztor. Beszámoló hangzott el a misszió történetéről, mai tevékenységi terü-

leteiről. Találkoztak egy-egy alkalom keretében a teológus és gimnazista ifjúsággal is. Az alkalom perselypénze a misszió ügyét támogatta, valamint Sárospatakon a Heitzmann cukrászdában került elhelyezésre egy adománygyűjtő persely, mely a Matolcsy Miklósné alapítvány céljait szolgálja.

Sárospatakon a reformáció hetében az érdeklődők bibliás fejedelmeinkről, Rákóczi Zsigmondról, I. Rákóczi Györgyről, Lorántffy Zsuzsannáról hallhattak előadásorozatot. A Biblia éve jegyében a hét záró alkalmául a Biblia boldog emberei címet viselő előadás szolgált a budapesti Márai szalon sárospataki „különkiadásaként”. A középpontban a „boldogmondó”

szoltárok és hegyi beszéd boldogmondásai álltak Szigethy Gábor evangélikus részről irodalmi szempontból, Xeravits Géza katolikus részről, mint teológiai tanár tudományos szempontból és Virágh Sándor református részről a gyakorló lelkész szempontjából szólt a témához a Rákóczi várban megrendezett alkalmon. A nagy érdeklődéssel fogadott eseményen népzenevel közreműködött Szebényi Lúcia és a Zsindely együttes, Kövér Zsolt cukrászmester süteményei mellé pedig a Götz pincészet ajánlotta kitűnő borait.

A karácsonyi ünnepre való lelki előkészületet szolgált Sárospatakon a nőszövetség hagyományos adventnyitó teadélutánja és szeretetbazarja, melyen Miskolcra a Lorántffy Zsuzsanna kismamához küldöttsége mutatta be az intézmény életét. Az adventi istentiszteleteket gyermekek szolgálata gazdagítja a gyertyák meggyújtásakor, és idén is megrendezésre kerül a Református Kollégium imatermében az adventi hangverseny, kilenc sárospataki kórus részvételével.

Virágh Sándor, Sárospatak

Hírek a Csomasz Tóth Kálmán Református Alapfokú Művészetoktatási Intézmény életéből

A 2008/2009-es tanév iskolánkban a hálaadás tanéve. Huszonöt évvel ezelőtt kezdődött a komolyzene-oktatás Dédestapolcsányban, és ötödik éve működik művészeti iskolánk a Tiszáninnen Református Egyházkerület intézményeként. Ezt a kettős jubileumot három koncertből álló hangversenysorozattal ünnepeljük.

Első jubileumi hangversenyünknek a dédesi református templom adott otthont 2008. június 15-én. Ezen iskolánk volt növendékei közreműködtek: dr. Kiss Virág zongoraművész, Pál Izabella a Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Intézetének növendéke, akik mindketten – az iskola alapító tanárának – Szűcsné Farkas Zsuzsanna igazgatónőnek egykori tanítványai. A zongoraszólóra írt műveken kívül (Bach: d-moll Prelúdium és Fúga; Mozart: a-moll Szonáta; Liszt: La leggieressa – koncertetűd; Chopin: esz-moll Polonéz; Debussy: Fények a vízen) két szép gordonka-zongora kamaramű hangzott el: Kodály Magyar rondója Dezső Sándor és dr. Kiss Virág interpretálásában, valamint Schumann Fantáziadarabok című műve Béres Angelika és Szűcsné Farkas Zsuzsanna előadásában.

A második jubileumi hangverseny szereplői az iskolánk egykori tanáraiból alakult Ritornell trió művészei voltak.

A kamarazenekar tagjai Juhász Pálné hegedű, Gáspárné Tóth Marica zongora és Gáspár Attila klarinét.

A szeptember 14-én megtartott koncert műsora a következő volt: J. S. Bach: h-moll partita – Bourrée (hegedű szóló); Carl Philipp Emanuel Bach: D-dúr trió; Johann Baptist Vanhal: Trió; Waldemar von Baussnern: Serenade III-II. tétel; Alexander Arutiunian: Suite IV. tétel.

A koncert előtt dr. Kiss Miklós, Dédestapolcsány díszpolgára, az Önkormányzat Oktatási, Kulturális és Idegenforgalmi Bizottságának elnöke köszöntötte a résztvevőket, emlékezett a negyed századdal ezelőtti indulásra, ismertette az intézmény történetét. Gratulált a pedagógusoknak az eltelt évek alatt versenyekre felkészített és zenei pályára indított növendékekhez.

Az év utolsó hangversenyét december elejére, az adventi időszakra tervezzük. Ez jelenlegi és egykori tanáraink illetve növendékeink közös koncertje lesz.

Hírek a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma életéből

Rákóczi-vetélkedő a Rákóczi-várban

A Magyar Nemzeti Múzeum Rákóczi Múzeuma és Rákóczi Szövetség 1990-től rendezi meg hagyományos történelmi versenyét Sárospatakon. A Rákóczi-vetélkedő a határon túli magyar

középiskolások népszerű versenye lett az évek során.

2008-ban a sárospataki országgyűlés 300. évfordulójára emlékezve „II. Rákóczi Ferenc, az államférfi” címmel hirdették meg a történelmi vetélkedőt.

A Felvidék, Erdély, Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megye középiskolásainak 3 fős csapatai kapcsolódtak be az előselejtezőkbe. Az előzetes válogatás után a legjobb 12 csapat került a döntőbe: három-három miskolci ill. sárospataki, egy sátoraljaújhelyi és egy egri csapat. Versenyeztek marosvásárhelyi és szilágysomlyói, valamint révkomáromi diákok is.

Az MNM Rákóczi Múzeuma Múzsák Templomában 2008. november 15-én 10 órától meg-

rendezett vetélkedőn iskolánk csapata – Harda Rita, Nyisalovits Zsófia és Szabó Sándor 12. E osztályos tanulók – második helyezést ért el. A másik csapatunk –

Dienes Franciska, Furik Bettina és Puskár Alexandra – is derekasan helytállt a rendkívül összetett feladatok megoldásában. Fel-

készülésüket Vinnainé Lakatos Éva tanárnő segítette.

Szalagavató a Refiben

Ebben a tanévben 161 végzős diáknak tűzték fel az osztályfőnökök a maturandusok hagyományos zöld szalagját köztük idén először az öt évfolyamos német nyelvi előkészítő osztály, a B tagjainak. A Művelődés Házában rendezett ünnepségen a szülők, tanáraik, diáktársaik s az öregdiákok figyelmének középpontjában az ünnepek álltak. Műsorukban a közösség értékeit, a döntések felelősségét, a sokszínűséget, a diákélet nehézségeit és örömeit, a tanítási órák jellegzetességeit mutatták meg sok-sok ötlettel, humorral, iróniával.

Szatmáriné Tóth-Pál Ildikó igazgatónő ünnepi köszöntőjében szolt a szalag jelen-

téséről és jelentőségéről, kiemelte, hogy e naptól nagyobb figyelem áramlik mindenfelől a diákokra, hiszen rajtuk a jel. Kérte, hogy használják ki a vizsgáig még hátralévő időt, a tőlük elvárható teljesítménnyel köszönjék és hálálják majd meg a segítséget, a tanítást, az útravalót. Az ünnepség a Mudrány étteremben vacsorával és bállal folytatódott.

Sinkóné Tóth Zsuzsanna tanár

Karácsonyra készülve

Egyszerre készülni dolgozóakra, a félénzáróra, esetleg vizsgákra és karácsonyra nem könnyű. A kollégista diákok még különlegesebb helyzetben vannak - családjuktól távol. Különlegesen készülnek, erről olvashatunk egy volt diák visszaemlékezéseiben és egy jelenlegi diák beszámolójában.

„Ha Krisztus ezerszer is megszületik Betlehemben, de benned nem, te attól még örökre elveszett maradsz.”

Angelus Silesius gondolatának valóságát gimnazistaként ismertem meg. A sárospataki Refiben voltam gimnazista. Ma már az ötéves találkozóra készülünk, még egyetemista vagyok. A kollégiumban ismertem meg a karácsonyra való készülés igazi izgalmát. Egymásnak készítettünk meglepetést, nem én voltam a középpontban. Nem az volt a lényeg: én mit kapok, hanem milyen meglepetést tudok én készíteni. Nagy élmény volt, mikor együtt, több százan – a Mudrány asztalainál – gyertyafénynél vacsoráztunk. Torokszorító volt, mikor közösen énekeltünk. Adventi istentiszteleten, második koromban értettem meg a felírt idézetet. Az a fontos, hogy bennem, a szívemben éljen és legyen az az öröm, hogy Krisztus megszületett! Nem történelmi eseményként, nem krónikaként, hanem bennem. Mindezek az érzések addig ismeretlenek voltak számomra. A szűk családban mindig az volt a fontos: mit kapok én, a közös vacsorát nyűgnek éreztem, hiszen éppen akkor volt, mikor ment egy kedvenc tévéműsor.

Szívemet egyszer csak átjárta a hála, az öröm, megértve és elfogadva a nagy ajándékot: Krisztussal nem lehetek elveszett!

Egyetemistaként hiányoztak a megsokkott készülődések, amit már középiskolában megszerettem. A legnagyobb izgalmam akkor volt, mikor kis szobánkban a csoporttársaimnak meglepetésként gyertyafényes vacsorát készítettem, és beszéltem a refis karácsonyi élményeimről. Legszébb karácsonyi ajándékom harmadikos egyetemistaként ért. A csoporttársaim azt kérték: adventben mi is készüljünk úgy, ahogyan a Refiben tettük.

Így angyaláztunk, gyűjtöttünk és meglepetést készítettünk, közös vacsorát szerveztünk, kántáltunk. Együtt többen imádkoztunk azért, hogy mindenki szívében megszülessen Krisztus!

2008. novemberében

B. I.

Hamarosan itt a karácsony. Ilyenkor mindenkinek öröm tölti be a szívét, hiszen halljuk a karácsony szót. Szeretteink jutnak eszünkben, akiket ajándékkal kaptunk. A karácsony a keresztyénség egyik legjelentősebb ünnepe, melyen Jézus megszületésére emlékezünk.

A karácsonyt békességben, szeretetben családjainkkal, rokonainkkal, barátainkkal töltjük. Öröm van a szívemben, mikor leírom a készülődést, hiszen a karácsonyi ünneplés számomra több helyen is történik.

A Sárospataki Református Kollégium egyik internátusában, az ONCSÁBAN a barátaimmal, lakótársaimmal és nevelőtanáraikkal emlékezünk, ünnepelünk, míg otthon a családommal tölthetem e szép ünnepet.

A kollégiumban már évek óta hagyományok vannak. Mindenki kedvenc játéka az „angyalkázás”. Ez azt jelenti, hogy a téli szünet előtti bennmaradós héten a lakók neveit papírra felírva húzással kisorsoljuk, hogy ki kinek lesz az angyalkája. Kinek készít meglepetést. Ezt mindenki titokban tartja, s egy héten keresztül az angyalkák őrző szemekkel figyelik barányaikat, és apró meglepetésekkel szereznek örömet nekik a nem mindig felhőtlen hétköznapiokban. Óriási öröm, hogy érkezik egy üzenet, egy forró tea, ha tudjuk: van, aki odafigyel ránk és törődik velünk. Ez a játék nagy lehetőség, hogy újabb barátokat szerezhessünk, hiszen olyan lakótársakkal is közelebbi kapcsolatban kerülünk, akikkel csak köszönőviszonyban vagyunk. Az utolsó angyalkázási napon tudjuk meg, hogy ki is volt, aki napokon keresztül gondoskodásával, szeretetével örömet szerzett.

A másik hagyomány, hogy az advent négy hetében minden vasárnap este meggyújtunk egy gyertyát az ünnepi koszorún, és együtt töltünk néhány percet közös énekléssel, mesével és imádkozással. Ilyen-

kor azokra is gondolunk, akik már nem lehetnek velünk, vagy távoli helyeken ünneplik a karácsonyt.

A gyertyafényes vacsora már az egész közösség együttlétét jelzi. A Mudrány ekkor ünnepi díszbe öltözik. Már a mi szívünk is...

Az ünnephez hozzátartozik a karácsonyi „szeretetésár” is. Adományainkból, süteményeinkből szeretetésárt rendezünk, hogy öregotthonba, anyaotthonba, kárpátaljai iskolába vagy a Nyilas Misi cipősdoboz-akcióhoz tudjunk adományt adni.

Az otthoni ünneplés szintén örömteli. Karácsony előtti napokban édesanyámmal készítjük a finom bejglit, beszerezzük a fenyőt, melyet kis testvéreim annyi örömmel díszítenek saját magunk készítette díszekkel. Izgalommal várják, hogy mi kerül a fa alá. Ennek számomra már nincs akkora jelentősége. Amikor mindenki együtt van, nincs rohanás, odafigyelünk egymásra úgy, ahogyan a hétköznapiakban nem. Ilyenkor alkalom adódik a rég nem látott rokonok-

kal való találkozásra is. Régen családdal hagyományszerűen kántálni jártunk. Néhány évvel ezelőtt még hagyomány volt. Sokszor lehetett hallani vília estéjén a karácsonyi dalok csengését...

Őszintén hiányzik nekem, de úgy gondolom, hogy ma már szüleim is boldogabban töltik otthon ezt az estét. Templomba megyünk, ahol az ifjúsági kör és a kisiskolások szereplésükkel teszik meghittebbé az együttlétet. Otthon együtt elfogyasztjuk a vacsorát, majd édesanyám az ajándékokat a fa alá rejt. Este sokáig beszélgetünk.

Ezeket a decemberi estéket a hóesés teszi teljessé. A szép fehér karácsony a tisztaságot, a büntelen kisedet születését hirdeti. Bízunk benne, hogy az idén is így lesz!

Boldog karácsonyt kívánok mindenkinek!

2008. november

Várad Evelin 11. H osztályos tanuló

A karácsony a kollégiumba december első napjaiban beköszönt. Advent vasárnapjain meggyújtjuk a gyertyákat és éneke-

lünk, átöleljük egymást, szeretet jár át minket. Az angyalkázás is elkezdődik. Az angyalka, aki ad és a megajándékozott a bárány. Én kis meglepetéseket veszek, mert a kezűgyességem nem a legjobb. Mindig írok is, hogy személyes legyen.

Az otthoni ünnep is szeretetben telik. A szaloncukrot szüleim megveszik. A nővérem és én mindig felkutatjuk az elrejtett édességet. Mikor díszítünk, bevalljuk csínytevésünket. Nagyon sok gyertyát gyújtunk és a hagyománynak számító ajándékokat is átadjuk egymásnak.

Mivel szüleim hagyták, hogy eldöntsem, hogy szeretnék-e keresztyén lenni, rájöttem, hogy az ünnep több: nemcsak az ajándék, nemcsak a lakoma, nemcsak a közös ünnep, hanem Krisztusban megkaphattuk a legnagyobbat, s teljes valójában a miénk lehet az Ő szeretete, általa nyerhetjük el a teljességet.

2008. december

Dusza Evelin 11. H osztályos tanuló

Hírek a Lévy József Református Gimnáziumból Magyar diák Ausztráliában

*„Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.”
(Tamási Áron)*

Soha nem vágytam még annyira sehová, mint egy évvel ezelőtt Ausztráliába, de soha nem élveztem még oly nagyon az otthon melegét, mint mostanában. Mik is ennek az előzményei?

12 éves koromban lettem a Lévy 7. osztályos, angol nyelvű csoportjának tanulója, de nem igazán éreztem még akkor a nyelv fontosságát. Iskolánk kórusával Finnországban járván csodálkoztam rá az utca átlagemberének angol nyelvtudására, mivel minden téren segítségünkre tudtak lenni. Bezzeg mi 4-5 éves angol nyelvtudással a hátunk mögött is 3dl kóla helyett 3 üveg kólát kaptunk a büfében! Elgondolkoztam akkor ezen nagyon, és megváltozott a hozzáállásom az angolhoz. Egyre jobban meggyőződésemmé vált, hogy az angol lesz pályaválasztásom, jövőm egyik iránya. Ezek után nem volt kérdéses, hogy az ausztrál cserediákprogram egyik pályázója lettem...

Szentesi Éva Sidney-ben az operaház előtt

Az iskola hatalmas területen, sok épületben fogadja növendékeit óvodás kortól 18 éves korig. Reggelente és délutánonként iskolabusz szállítja a tanulókat a peremke-

reletekről a Macarthurba. Minden nap 6 óra van. Az órák 50 percesek, és 2 óránként van nagyobb szünet. A 60 fős évfolyamunk alig találkozott, mivel kiscsoport-

tos oktatásban (13-15) dolgoztunk.

Vendéglátóimtól mindent megkaptam, ami a vendégnek „kijár”. De most érzem, hogy milyen más az én féktelen, vidám, közvetlen természetem – hiszen ilyen a magyar –, s milyen visszafogottak, zárkózottak, de udvariasak voltak ők. Minden alkalmat megragadtam, hogy barátokat szerezzek, akik hasonlóan

Második anyámmal Mrs. Fitzgeraldtal, Szentesi Éva és Buda Lilla

hozzám – legyenek bár afrikaiak vagy ázsiaiak – szemmel láthatóan szeretetre, barátságra vágytak.

Összehasonlítva oktatásunkat az ausztrállal: mi, magyarok lexikálisan rengeteget tanulunk – a kinti matektanár a magyar diákok lexikális tudásáról, matematikai felkészültségéről igen elismerő szavakkal nyilatkozott. Az ő óráik viszont gyakorlatiasabbak: biológiából sokat kísérleteztünk (pl. nyulat boncoltunk, mikroszkópokkal sejtet elemeztünk, tanulmányi utakat tettünk az erdőbe).

Gyakorlatiasságukat célozza és erősíti a tanév során szervezett 1 hetes túlélőtábor

az esőerdőben. Senki nem mondott nemet a 10 m magas szikla megmászására, fáradhatatlanul kenuztunk s túráztunk a kenguruk és koalamacik lakta liános esőerdő fái között. Talán ha előre tudtam volna, hogy mi vár rám, előtte edzettem volna rá.

A fogadó családjaim, akiknél a 10 hónapot töltöttem, mindent megtettek azért, hogy jól érezzem magam, megismerjem Sydneyt és környékét. Az egyik család repülőgéppel még nyaralni is magával vitt olyan részére Ausztráliának, amit világszerete a surfösök paradicsomaként emlegetnek. Kintlétem során láttam, hogy mennyi-

vel magasabb náluk az életszínvonal. Sokat dolgoznak, és már a gyerekek is elkezdik a tanulással melletti munkát 15 évesen. Az emberek gondtalanul élnek, főzés helyett étterembe járnak, hétvégén pedig pihennek. Az ausztrálok számára az országhatárok nyitottak, nem ismernek távolságot, lehetlent. Gyakran utaznak külföldre. Főképpen Európába húz a szívük, néhányan elmondásuk szerint szívesebben is élnének itt.

Az, hogy valamennyire elsajátítottam a nyelvet, csak töredéke mindannak az élménynek, tapasztalatnak, szeretetnek és kedvességnek, amit kaptam odakint. Mennyi mindent láttam egy másik kontinensből, milyen szerencsésnek mondhatom magam! Talán ez nyitotta fel a szemem arra, hogy mennyi mindent nem tudok még saját hazámról!

Júniusban kettős érzés lett úrrá rajtam: már vágytam haza, de tudtam, hogy a rengeteg barátot utoljára látom. Kimondhatatlan érzés volt azonban Magyarországon... a Lévyban átölelni azokat, akik örömmel, mosolyogva fogadtak... hazaértem.

Szentesi Éva 11.o.

Ausztrál cserediákok iskolánkban

Az ausztráliai MacArthur iskolával évek óta baráti viszonyban vagyunk. Ennek ajándékként évente két diákot engedünk el a messzi országba, és onnan is jönnek tanulók. Ebben a tanévben október közepén utazott el Buda Lilla és Szentesi Éva 11. osztályos tanulónk 10 hónapra. Az ausztrál cserediákok pedig január 25-én érkeztek. Emily Wheeler és Ben Nicastri egészen augusztusig lesznek iskolánk vendégei, diákjai. Ez idő alatt reménység szerint sok mindent megismernek hazánkról, megtanulják nyelvünket, és sok új barátot tesznek szert. A következő sorok tőlük származnak, melyben elmondják első hónapjuk élményeit.

Az első hónapom Magyarországon

Az első hónapom remek volt és igazán élvezetes. Felejthetetlen élményekben

volt részem, új kultúrát ismertem meg, és sok barátot találtam. A második napon Miskolcon elvittek a diósgyőri várba, otthon Ausztráliában nincsenek ehhez hasonló helyek. Az első iskolai napom is emlékezetes volt. Az osztálytársaim nagyon kedvesek voltak, és éreztem, hogy hamar jó barátok lehetünk. A három hét alatt voltam Tapolcán és Debrecenben is. Tapolca nagyon jó volt, kipróbáltam a bobozást, ami nagyon tetszett. Debrecen egy nagyon szép város. A legutóbbi hétvégén pedig igazi magyar focimeccset is láttam, ami egész más, mint az ausztráliai. Köszönet mindenkinek az eddigi napokért.

Ben

Visszatekintve az utóbbi néhány hétre, olyan, mintha nem is lenne igaz. Most már több mint három hete vagyok Miskolcon, és nagyon gyorsan eltelt ez a pár

hét... A legelső napom egy szombati volt, és az egész kollégium bent maradt a hétvégére. Felsétáltunk az avasi kilátó tetejére, és gyönyörködtünk a kilátásban. Olyan hihetetlenül hideg volt, befagyott pocso-lyák, jeges lépcsők, majd megfagytam! Ezelőtt soha nem volt részem ilyen hideg időjárásban! Az első néhány nap nehéz volt, gondolom a nyelv miatt. Egy hét eltelte után már itthon éreztem magam. Nagyon sok barátot szereztem, és az osztálytársaim is nagyon aranyosak. Két hét után meglátogattak a szüleim, elmentünk Budapestre, ahol megismertem Magyarország szívét. Aztán visszacsöppentem a mindennapokba, és nagyon élvezem ezt az új életet.

Emily

Határon túli cserediák kapcsolatok

Gimnáziumunk egyedülállóan az összes határon túli magyar református iskolával tart cserediák kapcsolatot. Minden évben nagy izgalommal készülnek diákjaink, hogy 2 hetet egy másik, számukra ismeretlen helyen, közegben, nemzettestben töltsenek el.

Az előkészítés során gyakran kérdezgetnek tőlem a jelentkező diákok: Milyen az iskola, hol található az adott városban, milyen a felszereltsége? Bizony én ezekre a kérdésekre nem tudtam válaszolni. Eddig...

Október 13. és 18. között az az öröm ért, hogy a Református Pedagógiai Intézet szervezésében eljuthattam az összes erdélyi középiskolába. 5 nap alatt 9 iskolában jártunk, összesen 2000 km-t tettünk meg. Felejthetetlen út volt! Láttam azokat a nehézségeket, amelyekkel nap mint nap meg kell küzdeniük a határon túliaknak, de láttam azt az erőt, derűt, tetterekésztséget is, mely jellemzi őket. A visszakapott épületek fenntartása is nehéz feladat, a felújításukra viszont nincs fedezet. A gyönyörű Nagyenyedi Kollégium például sürgősen segítségre szorul. Nagyon sokan tanulnak ott, befogadó iskola, de az épület állagá-

nak megőrzése meghaladja lehetőségeiket. De a többi iskola is hasonló gondokkal küzd.

Ugyancsak hatalmas feladat, hogy az ott tanulóknak román nyelven kell érettségizniük bizonyos tárgyakból, a továbbtanuláshoz pedig nélkülözhetetlen a román nyelvtudás. A gyerekek azonban nehezen tanulják a nyelvet, sok erőfeszítést tesznek a pedagógusok, hogy segítsenek.

A legtöbb iskola esti oktatással is foglalkozik, illetve több helyen próbálkoznak az alsóbb évfolyamok indításával. És az is érdekes tapasztalat volt, hogy az épületen – mely egyház tulajdonú – két iskola osztozik. A református mellett ott található az önkormányzati, de magyar nyelvű iskola is. A legtöbb helyen jó a viszony, közös programok, közösen tanító tanárok is vannak.

Mindenütt szeretettel fogadtak, én pedig hálás vagyok ezért az útért.

Szilágyi Zoltánné
cserediák-program felelős

A Nagyenyedi Református Gimnázium

A Kézdivásárhelyi Református Kollégium

Adventi gyülekezetlátogatás

Az adventi gyülekezetlátogatás már hagyománnyá vált a Lévayban. Minden évben az adventi időszakban miskolci, illetve Miskolc környéki gyülekezeteinket látogatják meg a lévays diákok. Kis műsorral – énekekkel, verssel – készülnek, mellyel a gyülekezetek karácsonyi készülődését szeretnék segíteni. Emellett igyekezük iskolánk jó hírét is vinni, és hívogatni a Lévayba a gyülekezethez tartozó továbbtanulás előtt álló fiatalokat. Az istentiszteleti alkalmak utáni szertevendégségekre is jó szívvel gondolunk; ilyenkor nyílik lehetőség tartalmas beszélgetésekre, kapcsolatépítésre is. Az adventi gyülekezetlátogatásra az osztályfőnökök készítik fel a tanulókat, így ezt az osztály közösségének építésére, formálására is felhasználhatják.

Kedves Testvérek!

Köszönjük az intézményeinkért 2008-ban hozott áldozatot, az itt tanulókéért és nevelőkéért mondott imádságokat!

A Lévay József Református Gimnázium és Diákotthon valamennyi tanulója és munkatársa kíván gyülekezeteinknek és Szeretteiknek Istentől lelkijekben gazdagon megáldott, békés Karácsonyt!

A barátok, a budapesti „Lévay Baráti Kör, a miskolci református gimnázium, a debreceni orvostudományi egyetem volt tagjai és a 19. Bükk cscs. öregcserkészei szomorú szívvel értesültek Dr. KUBASSY LÁSZLÓ haláláról. Amikor búcsút veszünk iskolánk lelkes hagyományőrzőjétől, aranybetűkkel írjuk be nevét emlékezetünkbe és a gimnázium történetébe. Mindazok nevében, akik szerették, becsülték tisztelték, ezúton fejezzük ki együttérzésünket és részvétünket szeretett családjának.

„Még sokáig a lovakkal álmodtunk...” („Szittyakürt” Kárpát-medencei Cserkész Lovastábor - : 2008)

Egy borongós nyári hajnalon előkerült a hátizsák! Csomagolás: hálósák, polifoam, étkezés, bicika, esőkabát, zsinag... Barátaink meglepődve kérdezték: hová-hová ilyen esős időben? A válasz rövid volt és pattogó – naná, hogy cserkész táborba! Mert nem az időjárás a fontos, hanem az együttlét.

Immár hagyomány, hogy a 19-es számú Bükk Cserkészcsapat minden évben megszervezi lovastáborát. A tábor nemcsak cserkész, de közösségi élményt is ad a résztvevőknek, hiszen együtt táboroznak az elcsatolt területekről érkező magyar cserkészek az anyaországiakkal.

Akik táborba szálltak, életre szóló élményekkel gazdagodtak. Igaz, a tábor első napjai fárasztó munkával telnek – felépítjük „városunkat”. Miután áll a tábor és megszoktuk a nem túl gyakori mosakodást, elkezdődik a tábori élet. A „cserkészváros” lakói hamar összekovácsozódnak, mert a jó programok közösséget is

formálnak. Nagyszerű programjaink voltak: csuhébaba készítés, gyöngyözés, fonalazás, vajköpülés, kecskesajt és túrókészítés, baracklekvár főzés és akinek mindez még nem volt elég, az részt vehetett egy 32 km-es éjszakai túrán is – Tóth Ferenc tanár úr vezetésével. A többségük sikeresen visszatért.

A Tábori Törzs arra is gondolt, hogy megmutassa a környék turisztikai látványosságait a határon túli cserkésztestvéreinknek. Így jutottunk el Sárospatakra (Rákóczy vár) Kisrosvágyra (Honfoglalás kori Régészeti Park) Borsiba (Rákóczy

szülőhelye), és egy hamisítatlan Tokaj-hegyaljai pincébe is (mindenki a saját lábán távozott). Egy pár órát a végardói strandon is eltöltöttünk, ahol megtapasztalhattuk a meleg víz és az angol WC igazi értékét.

Persze a tábor profilja, mindennapi programja a lovaglás volt. Őrsi keretben lovagoltunk minden nap. De nemcsak ez volt, mi ettünk, itattuk és mi tisztítottuk négylábú társainkat. Akik már jól lovagoltak, hosszabb túrára is ellovagolhattak – persze az oktató kíséretében. megszerettük, belejöttünk – a tábor óta minden cserkész lóval álmodik.

A tábor mindenkinél ajánlom, aki érez magában elég elszántságot, bátorságot, hogy néhány napot a szabadban töltsön nomád körülmények között, és van benne kalandvágy, hogy megismerje és a SZÁMÍTÓGÉPEN TÚLI VILÁGOT.

Kun Zsuzsa rajpk.

Bobok Ágnes öv.

Szabó Ferenc (Frank) rajpk.

A Sárospataki Református Teológiai Akadémia felvételt hirdet

egységes osztatlan képzésre nappali tagozaton

- Teológia szakon lelkész szakirányra

Jelentkezési határidő: 2009. március 5.

- Teológia szakon

Jelentkezési határidő: 2009. március 5.

A felvételi alkalmassági vizsga kétnapos, bentlakásos.

Időpontja: 2009. március 27-28.

alapképzésre (BA) nappali és levelező tagozaton

- Katekéta-lelképásztori munkatárs szakon

Jelentkezési határidő: 2009. március 5.

A felvételi alkalmassági vizsga időpontja: 2009. március 28., de. 11 óra.

A katekéta szakirány esetében vallásstanári szakon mesterdiploma szerezhető a Debreceni Hittudományi Egyetemen.

Börtönpasztorációs szakirányú továbbképzési szak

A jelentkezés feltétele lelkészi oklevél.

Jelentkezési határidő: 2009. április 24.

Nyiltnapunkra is szeretettel várunk minden érdeklődőt!

Nyílt nap: 2009. február 10.

További információ és elérhetőség:

3950 Sárospatak, Rákóczi út 1.

Tel./Fax: 47-312-947, dekania@srta.hu, www.srta.hu

Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

Horkay Barna emlékkonferencia

A teológiai akadémia novemberi csendesnapjának nyitórendezvénye volt az az emlékkonferencia, amely Horkay Barna máramaros-ugocsi esperes, a Kárpátaljai Lelkészképző Tanfolyam tanára és a Sárospataki Református Teológiai Akadémia tiszteletbeli tanára születésének 100. évfordulója alkalmából került megrendezésre. A megemlékezés kopjafaavatással kezdődött a református temetőben, ahol Kiss Endre József lelkész-könyvtáros végezte az igei szolgálatot. A program a Kollégium imatermében folytatódott, ahol először Horkay Sámuel (Horkay Barna fia) adott rövid áttekintést Kárpátalja 20. századi történelméről. Ezt követte a teológus kórus szolgálata olyan lelki énekek bemutatásával, amelyeknek szövegét és dallamát is Horkay Barna szerezte. Gulácsi Lajos nyugalmazott kárpátaljai püspök arról szólt, milyen személyes hatással volt rá Horkay Barna mint lelképásztor. Horkay Anna (Horkay Barna lánya) felidézte, hogyan éltek meg gyermekként az édesapjukkal és a családjukkal történeteket, és hogyan látják ezeket az eseményeket ma felnőtt fejjel. A megemlékezést Seres János máramaros-ugocsi esperes áhítata zárta, a 2Timóteus 4,7-8 versei alapján idézte fel esperes elődje életének főbb állomásait és állította életét követendő példaként az egybegyűltek elé.

Horkay Barna fejfája mellett

„Ne felejtkezzél el, se el ne hajolj az én számnak beszéditől.
Ne hagyd el azt és megtart téged; szeresd azt és megőriz téged.”
(Péld 4,5 / b-6)

Horkay Barna József születésének centenáriuma nem a halott betű, hanem az élő Ige emlékeztet bennünket arra az igazságra, ami elhunyt testvérünk ébredési közösségének, a Keleti Baráti Körnek alapvető hittétele volt: a megtartott Ige megtart.

Nekünk azt üzeni, hogy ne feledkezzünk el az Igéről; ne hagyjuk el olvasását, ne térjünk el tanításától. S ha szeretjük az Igét, annak van hatalma bennünket megőrizni és megtartani. Erről tett bizonyosságot Horkay Barna József, amikor megvallotta, hogy – kezdő lelképásztor korában – megismerte Isten nagy irgalmasságát és személyes szeretetét, amit a számára egy lelki ének verse fejezett ki:

„Messze földről, szennyből, bűnből a tékozló hazatért

Bűnbocsátó szeretet várt, nem vádolta semmiért.”

És ettől fogva szolgálatának, egyházának, hazájának, egyéni sorsának a fordulóinál az Ige szava lett az egyedüli mérce. Isten tanítását kereste, hogy megmaradjon közösségében és áldását vegye, áldott eszköze legyen. A lelki testvérek megosztották egymással kincseiket, amikor a Szentlélek megelevenítette a számukra egy-

egy bibliai aranymondást; amikor tapasztalták, hogy tőle vesznek alkalmasságot a szolgálatra; amikor elfogadták Isten nevelő munkáját, mert megértették, hogy így formálja őket krisztusi gyermekeivé; amikor az igei tanítás igazította útba őket valóságos helyzeteikben, amikor maga az élő Isten vigasztalta, lelkigondozta őket csüg-

gedéseikben. Együtt épültek egymás hite által. A megtartott Ige megtartotta őket Istennek és hitben járó gyermekeinek a közösségében.

Nagy szükség volt erre a megtartó erőre a próbatételekben: vértanúságra készülve Kárpátalja szovjet megszállása idején, kiszolgáltatva az ateista diktatúrának, lágerbe hurcolva, száműzetésre ítelve, az államhatalmi terrort elszenvedve. Biblia nélkül, templom és gyülekezet nélkül, rab-ságban és szegénységben is kaptak bátorító üzenetet, a kívülről megtanult bibliai

versekbe és lelki énekekbe kapaszkodva, s a megtartott Ige megtartotta őket a legnehezebb körülmények között. Horkay Barna József innen merített erőt a börtönben, a sztalinista lágerben a túléléshez és – szabadulásakor pedig – a hazatéréshez, s a további szolgálatokhoz. Kortársaira és utódaira hagyta az „élj Krisztus Jézusban”

– programját, mely ma arra szólít minket, hogy ne feledkezzünk meg a feltámadott Úrról, ne idegenedjünk el az Ő közösségétől, ne hagyjuk el Isten ügyét, igazságát, szavát, hanem szeressük Jézus Krisztust, mert Ő meg tud őrizni minden körülmények között, és a rosszat is a javunkra fordíthatja. Mert Ő számunkra a testté lett, emberré lett Ige és a megtartott Ige, a Krisztusban maradó élet a megtartott élet.

Ahogy olvastuk: „Ne felejtkezzél el, se el ne hajolj az én számnak beszéditől. Ne hagyd el azt és megtart téged; szeresd azt és megőriz téged.”

„Annak pedig, Aki véghetetlen bőséggel, mindent megcselekedhetik, feljebb, mint ahogy azt mi, a bennünk munkálkodó erő szerint kérni, vagy elgondolni képesek vagyunk, annak legyen dicsőség az egyházban a Jézus Krisztus által, nemzetségről nemzetségre, örökkön örökké! Amen!”

Kiss Endre József

Négy új felszentelt lelkipásztor állt szolgálatba a Tiszáninneni Református Egyházkerületben

A Göncön 2008. október 31-én összesereglett gyülekezet úgy érezhette, mintha az Úristen a gyönyörű, napsütéses idővel is ki akarná fejezni áldását, és örömét a mi örömünk felett.

Kettős céllal jöttek Krisztus gyermekei az abaúji városba; kettős ünnepségre hívta fel a messze hangzó harangszó az emberek figyelmét. Egyrészt hálaadással ünnepelni és újra elmondani, miként igyekezett Luther Márton felhívni a figyelmet 1517. október 31-én arra, hogy az anyaszentegyházat meg kell tisztítani azoktól a téves gyakorlatoktól, tanításoktól, amelyek messze eltérítik Üdvözítő Urától. Másrészt pedig ünnepelni azt, hogy református egyházunk közössége négy fiatal lelkipásztort szentel fel és bocsát útjára az evangéliumot hirdető szolgálatokba. Ünneplésünkben osztozhattak a televízió nézői is, mert az istentiszteletet élő adásban közvetítette a Magyar Televízió.

Isten Igéjét Csomós József gönci lelkipásztor, egyházkerületünk püspöke hirdette a Jelenések könyve 22,6-7 versei alapján: „Ezt mondta nekem: ezek az ígék megbízhatóak és igazak, mert az Úr a próféták lelkének Istene küldte el angyalát, hogy közölje szolgálójával mindent, aminek hamarosan meg kell történnie. És íme eljövök hamar. Boldog, aki megtartja e könyv prófétai ígétit.” Nem ünneplünk-e túl sok mindent ezen az egy istentiszteleten? – tette fel a kérdést igehirdetésének bevezetésében Püspök Úr. De vajon a Biblia éve, a reformáció ünnepe és a lelkézszenntelés nem ugyanannak az egy dolognak a fontosságáról szól-e? Vajon nem az ember boldogságáról szól-e; és vajon nem ennek a boldogságnak a forrására hívja e fel mindhárom dolog a figyelmet? Mert mitől lesz boldog az ember? Azt mondja az Ige, hogy attól, ha az ember „megtartja e könyv prófétai ígétit”. A Biblia évében pedig – azon túl, hogy minden év a Biblia éve – 2008-ban az a cél, hogy azoknak az embertársainknak a figyelmét is felhívjuk a Bibliára, akiknek egyetlen évük sem a Biblia éve. A reformáció ünnepe ugyancsak a Sola Scriptura elv fontosságát hangsúlyozza. Az egyedül, a legfontosabbat tisztán megőrizni, és a Szentírást továbbadni az utánunk jövő nemzedéknek. És a lelkézszenntelés is még mindig ugyanerről a szolgálatról beszél.

Ifjú testvéreinket – mondta az igehirdető – Isten

elhívása után, tőlünk telhetően megtanítottuk, és ők megtanulták, ami ehhez a szolgálathoz kell, és most megkapják az utolsó felhatalmazást, hogy menjenek és emberi lehetőségeikhez mérten tegyék boldoggá az embereket. Hogyan? Úgy, ahogyan ők maguk, mi magunk is boldogok lettünk. Figyelmeztetni őket arra, hogy a boldogsághoz annyi kell: megtartani e könyv, az Istentől ihletett Szentírás prófétai ígétit. Az ígét, amely megbízható, ami igaz. Az ígét, ami olyan igazság, ami soha nem csap be, amire lehet építeni, ami eligazít, ami kérdéseinkre választ ad. 15 millió magyar boldogsága függ a mi szolgálatainktól, a mi felelősségérzetünktől – hívta fel a figyelmet Csomós József. Tévedésünk az, amikor különböző eszközökkel be akarjuk vinni az embereket a templomokba. Ne akarjuk! Ti akarjatok kimenni közéjük – buzdított az igehirdető –, mint boldog emberek; kimenni a templomból a világba, hogy lássák meg rajtatok az igazi boldogságot és ti meg fogjátok látni, hogy ők be fognak jönni templomainkba. Mutassátok meg, hogy ebben a hazug világban is mertek igazak lenni és igazak maradni. Had lássa a világ, hogy a gyászban is reménység hagyja el ajkatokat. Lássák és tapasztalják az

emberek, hogy ebben a harácsoló és „sosem elég” világban ti tudtok elégedettek lenni. Nem könnyű, de reményteljes szolgálat ez. Ifjú Testvérek! Előttetek is van cél: lehet küzdeni, lehet harcolni a hit mellett a mindennapi felelősséggel.

Isten buzdító és életre keltő szavainak tolmácsolása, illetve a Gönci Református Énekkar szolgálata után Szűcs Endre egyházkerületi főjegyző jelentette be a gyülekezet felé, hogy a Tiszáninneni Egyházkerület közgyűlése a lelkézszenntelésre jelentkezettek kérelmét megvizsgálta és megállapította, hogy megfelelnek a lelkézszenntelésre bocsátás feltételeinek, így a közgyűlés őket felszentelésre bocsátja. A lelkipásztor-

rok a lelkészi szolgálat hűséges betöltésére magukat esküvel is elkötelezték a gyülekezet és az Úristen színe előtt, majd hagyományainkhoz híven előjáróink kezük az ifjú lelkészek fejére téve kérték Isten Szentlelkének kiadását, áldásait életükre és szolgálatukra. Az újonnan felszentelt lelkipásztoraink:

Karsai Péter, jelenleg rendelkezési állományban van,

Korom Attila Ádám, a mályinkai református egyházközség helyettes lelkipásztor,

Kulikné Farkas Tímea Erika a Miskolc-felsővárosi református egyházközség beosztott lelkipásztor,

Orosz Róbert, a tomori református egyházközségben lát el helyettes lelkipásztori szolgálatot.

A felszentelés és a szolgálatra való kibocsátást követően Egyházkerületünk világi előjárói kézfogással bizonyították a felszentelték iránt való atyafiúi szeretetüket, majd a felszentelt lelkipásztorok nevében Kulikné Farkas Tímea Erika imádkozott.

Ábrám Tibor egyházkerületünk főgondnoka kérte Isten áldását az újonnan szolgálatba állókra, illetve kérte és buzdította őket, hogy szolgálataik legyenek mindig az Isten dicsőségére. Felhívta az ifjú szolgatársak figyelmét arra, hogy az embereket, akikkel majd szolgálataik során találkozni fognak, ugyanazok a kérdések foglalkoztatják: mi hasznom van nekem abból, amit teszek; mi haszna embertársamnak az én cselekedeteimből; mi haszna a nagyobb közösségnek az én cselekedeteimből; és végül mi haszna egy eszmének, egy értékrendszernek az én életemből. Főgondnok Úr arra buzdított, hogy legyenek példák ezeknek a kérdéseknek a megválaszolásában; hogy tudják mindig a helyes sorrendet a kérdések kapcsán és keres-

sék mindig az Isten országát szolgálataikban és magánéletükben is, hogy majd minden más egyéb megadathasson számukra. Ábrám Tibor szólt a felszentelt család-jához és megköszönte nekik a gyermekeik felnyújtott eddigi iránymutatást, támogatást. Majd végül szólt azokhoz a gyülekezetekhez, ahol ezek az ifjú lelkészek szolgálnak, vagy szolgálni fognak. Tiszteletre, megbecsülésre, egymást szolgatársnak tekintésére buzdította a gyülekezetek tagjait lelkipásztoraik iránt.

Az istentisztelet végén pedig az Isten ügyének való adakozásra hívta a gyülekezet tagjait Ábrám Tibor. Az istentiszteleten összegyűlt perselypénzzel ugyanis folytatódik az a gyűjtési akció, mely során egy rendkívüli szolgálatból veszi ki részét a Tiszáninneni Református Egyházkerület. Az adományokból, melyek intézményeink és gyülekezeteink adakozó tagjainak Isten ügye iránti nyitottságát fejezi ki, egy afrikai országban, Malawiban iskola és templom épül. Ezzel a céllal buzdított tehát Főgondnok Úr a bőkezű adakozásra.

Végül nemzeti imádságunk, a Himnusz, illetve a 396. énekünk 3. versének elének-lésével zárult ünnepségünk.

Rácsok Andrea

Viszontlátogatás Malawiból

Küldöttség érkezett az afrikai Malawiból egyházkerületünkbe. A kerület küldöttsége idén márciusban járt két afrikai református egyháznál. Ábrám Tibor főgondnok, a Zsinat világi alelnöke, Börzsönyi József zempléni esperes, a Sárospataki Református Teológiai Akadémia professzora és Börzsönyi Józsefné nagytiszteletű asszony utazott Afrikába. A Közép-Afrikai Presbiteriánus Egyház Livingstoniai Egyházkerülete partnere annak a Missouri Presbiteriánus Egyházkerületnek, amellyel egyházkerületünknek több mint húszéves kapcsolata van. A magyar küldöttség akkor a malawii és a tiszáninneni egyházkerü-

letek kapcsolatát készítette elő. Az afrikai küldöttség egyházkerületünk meghívására két hetet töltött Magyarországon. A küldöttség tagjai voltak Levi N. Nyondo lelkipásztor, a Livingstoniai Egyházkerület főtitkára, felesége Ruth Nyondo tanítónő, a Mzuzu Általános Iskola pedagógusa és Harry Nthakomwa, a Livingstoniai Egyházkerület pénztárosa, a Partnerségi

Bizottság elnöke. Ittlétük alatt többek között bepillantást nyerhettek Budapesten a Zsinat ülésébe, meglátogatták a Bethesda Gyermekkórházat. Kerületünknek mind a négy egyházmegyéje vendégül látta őket: Szerencsen és Göncön szolgálatukkal gazdagították a vasárnapi istentiszteletet, részt vettek gyülekezeti és presbiteri konferencián, ismerkedtek a megyei és a kerületi nőszövetségi munkával, a megyei és kerületi intézmények működésével, hétköznapi és kiemelt ünnepi eseményeivel is. Áttekin-tést kaptak az egyházkerület szerkezetéről és missziói munkájáról. A látogatást egy közös szándéknyilatkozat megfogalmazása és aláírása zárta.

(a szerk.)

Környezettudatos segélyszerzés

- avagy zsák szeméért zsák krumplit és egyebet

Lehet panaszkodni: milyen ez a világ! Ezek a mai fiatalok! Hogy elvadult minden! Kosz és szemét! Nem törődnek már ezek semmivel! Bezzeg a világ szerencsésebb országaiban, bezzeg az ország szerencsésebb részein...

Lehet tanítani is. Teszik ezt iskolában, vagy különféle közösségekben. Elméletben és gyakorlatban. Mi ez utóbbiakat választottuk: közösségeink tagjait mozgatva tisztogattuk praktikusán környezetünket.

Miről is van szó? 2008. november 22-én szombaton 25-26 cigány származású fiatal és gyermek szedte a szemetet, takarította Vilmány utcáit, árkait, csalitosait. Régóta terveztük ezt az eseményt, mivel egyrészt bennünket is zavar a szemét (ami nem helyi specialitás!), másrészt mivel hasznos közösségi élmény szervezésével szeretnénk volna a ránk bízottakat arra ráébreszteni, hogy a rend és tisztaság nem is olyan rossz dolog. Az egyik fiatalember például így fogalmazott, amikor megkérdeztük, hogyan sikerült ilyen gyorsan három zsákot is megtölteni: „Egy bátyáméknál a szomszéd utcában volt sok szemét. Annyi, hogy gyorsan lehetett sokat szedni. De már ott nincs mit keresni. Jobban is néz ki az udvar.”

A jogosnak vélten korholó szidalmak helyett hasznosabb a közös munkában rejlő példaadás. Fiatalok esetében pedig, ha egy kis verseny és jutalom is van a dologban, nagyon vidám és hasznos időtöltés sülni ki bármiből. A foglalkozásainkon például fontos a kézművészet. Az „egyszerű résztvevők” esetében is, hiszen csúnya a kézlenyomatot koszos papír, azok esetében pedig különösen, akikkel közösen készítjük a születésnapi tortákat, vagy bármit, ami ehető. Ez is tisztaságra tanít, példával és gyakorlattal. Magunk után elpakolni, taka-

rítani, a környezetünket tisztán tartani a bentlakós táborokban tanultunk, ahol előbb ki kell jelölni az áldozatokat a fürdő és WC takarítására vagy mosogatásra, később mindig akad egy csapat, aki harsány nevetések közepette vidáman dolgozik együtt.

Saját kezünk, saját közvetlen környezetünk, lakóhelyünk. Így követik a lépcsők egymást. Most a lakóhely volt soron. Ehhez egy kicsit erősebb motivációra volt szükség. Erre az alkalomra tartogattuk azt az adományt, konkrétan tisztasági csomagokat és krumplit, melyek egy korábbi, egészségügyi program kapcsán érkeztek hozzánk Budapestről, a Missziói Központ révén. Mindezt megtoldottuk édességgel és narancssal, így máris volt miért dolgozni.

Két héttel a nagy nap előtt meghirdettük a programot délutáni fejlesztő csoportjainkban, rögtön nagy izgalmat keltve. Otthonról is lehet hozni? Bárhonnan. A szomszédjától is. Otthonról is. Az utcáról, az árkokból. Mindegy, csak megteljenek a zsákok. Voltak, akik előre be is spájzoltak néhány zacskó szemetet – nem bántuk. Tovább borzolta a kedélyeket, hogy a konténer már pénteken megérkezett a közösségi ház kapuja elé. Tapogatva mindenki tapasztalhatta: nem viccelünk, komoly a dolog.

Dél előtt 10 órára hirdettük a kez-

dést. Ekkor nevezhettek a kétfős csapatok, átvéve a mindenkit ropant büszkévé vevő, szinte szimbólumnak számító gumikesztyűket, illetve a szükséges zsákokat. Azokat a fekete zsákokat, amelyek riadalmat keltettek: ezek ilyen nagyok? 160 liter. Belefér pár dolog. De közösen kiszámoltuk, hogy amit kapni lehet érte, az sem kis dolog, megéri tehát. Voltak kisebb zsákok is. 120 liternyi külön gyűjtött műanyag palackal lehetett narancsot szerezni.

Negyed óra múlva már érkezett az első páros az első zsákkal, nyomukban rohanva a többiek. A negyedik forduló után már lassult a mozgás, mégis voltak, akik nagyon komoly munkát végeztek. 11 felé már hatalmas kupac alól alig látszott a konténer: gyakorlati lelkipásztori teendőként maga a tiszteltes úr szaladt fel megtaposni. Ezt a műveletet később a nagyobb fiúk végezték, így mindennek helye lett.

Gyűjtés közben nagyon szép mozzanatok láthatóak a lefelé forduló fotós. Egy kicsi fiúcskának nem akadt párja, maga indult tehát szedgetni. Tele is rakta a nagy zsákot, csak egy baj volt: nem bírta el a sok szemetet. Vitte egy kicsit, majd megállt. Megint nekiindult, a fejére tornáztta, de úgy sem haladt néhány lépésnél többet. Ekkor jött két nagyobb fiú a saját „gyűjteménnyel”. **A két nagy zsák mellé fogták harmadiknak a kisfiút. Sen-**

ki sem kérte őket. Így látták jónak. A kisfiú pedig később nagyon fáradtan és nagyon büszkén vette át az ajándékokat...

Az volt jó a délelőttben, hogy senki sem a másik csapat ellen versenyzett. Mindenki ment a maga útján, hiszen szemét akad elég, bár néha aggódtak, hogy jut-e még egy zsáknyi... A konténernél sorba álltak, úgy indultak tovább. Nem volt reklamálás.

Ha szoltunk, hogy egy zsák nincs tele, csak azt válaszolták: még szedünk bele. Nem vitatták az ítéletet.

Fél 12 körül a szülők is gyülekezni kezdtek. Tudták, hogy mi lesz az ajándék, segíteni jöttek a cipekedésben. A gyermekek várakozás közben számolgtatták, mit is „gyűjtöttek”: krumplit, „tisztaságit”, esetleg csokit is. Ennek

kapcsán játszódtott le a nap egyik számunkra legszebb jelenete. Egy kislány „gyűjtött” krumplit és tisztaságit. Csokit nem. A szülő bízta: jár az neked, hozzá az is. Jár neked. A gyermek azonban közölte: az neked nem jár... **Óriási érzés volt hallani, hogy levette a hazugság kényszerét a gyermek a szülőt tanítja: ez jár nekem**

és az nem jár. Ezt kapni fogom, azért nem dolgoztam meg...

Az ajándékok kiosztása is szép rendben zajlott. Mindenki összegyűlt, úgy olvastuk fel az eredményeket. Előtte azonban föl-emlegettük, amit előző istentiszteleten tanultunk: ne lopj! Kérj és adatik! Vagy a kenyér, vagy a lehetőség, hogy tégy érte. Amikor pedig belekezdtem a mondatba, kórusban fejeztük be: ez nem ingyen volt, ezért megdolgoztatok. **Ez nem ingyen volt, ezért megdolgoztunk!** Micsoda büszkeség a gyerekek arcán, és igen, hálás öröm, nagy öröm a felnőtteken.

Zárásként egy jelenetet idézek föl, melyben benne van minden, amit ezzel kapcsolatban álmodunk. Egyik fiatalunk a helytakarékosság érdekében a kupac tetején ugrálva arról beszélt: úgyis csak unatkoznék szombat délelőtt. **Csinálhatnánk máskor is ilyet, ajándék nélkül is...**

Fogunk. Mindenképpen.

Barnóczki Anita

Ötéves a Miskolci Ökumenikus Egyetemi Lelkészség

Sok küzdelem, harc, öröm és boldogság útjelző táblája és mérföldkövei szegélyezik az egyetemi misszió elmúlt öt évét. Minden munkánknak, szolgálatunknak az eredménye azonban láthatóvá vált, sőt elfogadottá is az elmúlt időszakban.

Azt szokták mondani, hogy Isten malmai lassan őrölnek, és ennek valósága mindennapos tapasztalatunk az egyetemen, hiszen el kellett fogadnunk, hogy szolgálatunk nem mindig olyan következményekkel és gyümölcsökkel jár, mint amilyenekre mi számítunk. Az azonban bizonyos, hogy ezzel együtt is, bár lehet, hogy nem felel meg a váradalmaknak, de gyümölcsöt terem, és ez a gyümölcs édes. Különösen olyankor, mint mostanában, amikor ünnepet ülünk, és azt ünnepeljük, hogy a helyileg illetékes egyházi vezetők (evangélikus, görög katolikus, református és római katolikus részről) és az egyetem vezetői által aláírt megállapodás csapásvonalában biztosított lehetőség arra, hogy az egyházak intézményes keretek között is végezhessék szolgálatukat a Miskolci Egyetemen, mint a Miskolci Ökumenikus Egyetemi Lelkészség tagjai. Ezen belül pedig a Fészek Református Egyetemi Gyülekezet.

Ünnepszünknek ad keretet a 2008. november 10. és 14. között megrendezésre kerülő Lelkészségi Fesztivál, amely A Biblia hete címet viseli. Ennek keretében mutatjuk be az egyetem főbejáratánál a 66-os úton című kiállítást, melynek hivatalos megnyitója 10-én este 18.30-kor volt, egy istentisztelet keretében. Ezen az ünnepi alkalmon D. Szevik Imre evangélikus püspök, P. Kocsis Péter Fülöp görög katolikus püspök, Csomós József református püspök és dr. Katona István, az egri római katolikus segédpüspök szolgáltak közöttünk.

Ugyanezen az alkalmon került átadásra és bemutatásra az Ökumenikus Egyetemi Lelkészség elmúlt öt évébe bepillantást nyújtó „Krisztussal Egyetemben” c. jubileumi évkönyv is. A köszöntéseket, az istentiszteletet és az évkönyv bemutatóját szeretetvendégség követte.

Minden lehetséges úton hálát adunk Istennek a megtett útért, és kérjük vezetését a jövőre nézve is!

Turcsik Ferenc egyetemi lelkész

Beszélgetés a Sawyer házaspárral

Dr. Frank Sawyer tanszékvezető egyetemi tanár a Sárospataki Teológián. Felesége Aria Sawyer nyelvtanár.

Beszélgetésünk magyarul zajlik, professzor úr egyébként is magyarul szokott prédikálni (ahogyan magyar palástjához illik), és gyakran előadást is magyarul tart. Mindenki hallja, hogy nem itt születtek, de mi magyarok, kis néphez tartozva mindig örömmel halljuk, ha valaki a mi anyanyelvünkön szól hozzánk, és nem tőlünk várja az alkalmazkodást. Nem betűhűen gépelek, így a szöveg nem fogja visszaadni a beszélgetésnek ezt a sajátos báját. Az Olvasó előtt mentésem az lehet, hogy a könnyebb olvashatóság kedvéért döntöttem így.

Mióta élnek Magyarországon?

ARIA: 1992 óta.

FRANK: Akkor érkeztünk az első szemeszterben. Fél év próbaidőre. Azóta mindig három évre szól a szerződésünk a Missziótól és minden negyedik évben visszamegyünk gyülekezeteket végiglátogatni.

Milyen „Missziótól”?

FRANK: Christian Reformed Church World Missions. Ez az egyházi szervezet Kanadában és az USA-ban működik. Fő központja Grand Rapidsben van.

Kanadai vagy amerikai állampolgárok?

FRANK: Kanadai. Körülbelül 20 évig laktunk Kanadában, aztán 10 évig Hollandiában, majd 8 évet Latin-Amerikában, és 16 éve élünk Magyarországon.

Hol születtek?

FRANK: Kanadában.

ARIA: Hollandiában.

Ezek elég messze vannak egymástól, neből lehetett így egymásra találni...

ARIA: Akkor még nem talákoztunk, de még kisgyerekek voltam, amikor – több mint ötven évvel ezelőtt – átköltöztünk Kanadába. Hollandiában nagyon kevés volt a hely. A háború után össze voltunk költöztetve egy idegen családdal. Ezt az apám nem szerette, így 1954-ben elköltöztünk Kanadába.

FRANK: Az én szüleim Kanadában születtek, de nagyszüleim Angliából költöztek oda.

ARIA: Nem voltak reformátusok. Evanglikál gyülekezethez tartoztak.

FRANK: Talán 14 éves voltam, amikor először voltam református templomban – ez holland gyökerű volt.

Tebát Kanadában találtak.

FRANK: Igen, egy filozófiai konferencián. Református filozófiai konferencián. Ezt feltétlenül le kell gépelni.

Mi akart lenni professzor úr gyermekkorában?

FRANK: Gyerekként? Olyan ember, aki a kukás kocsit kíséri. Amikor 15 éves voltam, festőművész szerettem volna lenni. Majd művész-tanár egy iskolában, mert pénzt is kell keresni. Aztán filozófiával szerettem volna foglalkozni, de úgy találtam, hogy az túl egyoldalú, és kicsit száraz is. Így kezdtem először filozófiával, majd teológiával foglalkozni. Így lettem lelkész, a művészet pedig maradt a hobbim.

ARIA: Mivel Frank olyan egyházban lett lelkész, amelynek holland háttere van, neki pedig nincsenek holland gyökerei, elmentünk Hollandiába. Fontos megér-

teni, hogy a gyülekezeti tagok hogyan gondolkodnak, milyen a hátterük.

Jó érzés volt hazamenni?

ARIA: Nem volt olyan érzésem, hogy hazamentem volna. Számomra teljesen idegen volt az a hely, ahova mentünk. '70-ben és '71-ben volt egy nagyon jó filozófia tanár a Calvin College-ban. Ő kérdezte, miért nem megyünk Hollandiába?

FRANK: A Calvin College-ból rend szerint a Calvin Semináryn kellett volna tanulni, mi azonban elmentünk Hollandiába, Kampenbe.

ARIA: Ebben az időben én egy kiadónál dolgoztam, fordítottam, lektoráltam. Ebből éltünk, mert Frank nem kapott ösztöndíjat. Sok ember azt gondolja, hogy ha valaki valahol tanul, akkor automatikusan kap ösztöndíjat. Ez a mi esetünkben nem így volt.

A tanulmányok után visszamentek Kanadába?

FRANK: Nem, előtte három évig Hollandiában voltam lelkész.

ARIA: Ezt nem így terveztük. De az életünkben mindig így volt: amiről úgy gondoltam, hogy „azt biztos nem”, végül azt csináltuk, amit pedig szerettünk volna, az nem mindig sikerült.

Hogyan képzeljük el egy holland gyülekezetet?

FRANK: Az is református gyülekezet volt. Ugyanazokat a genfi zsoltárokat éneklük, ugyanazt a Heidelbergi Kátét használják. Ez utóbbi a vasárnap délutáni istentiszteleteken külön is megjelenik, arról kellett prédikálni. A kultúra persze más, és sok volt a fiatal is. Kis gyerekekkel házaspárok, fiatalok. Idősek nem nagyon voltak abban a gyülekezetben.

ARIA: Ebben az időben lett volna lehetőségünk Magyarországra jönni. Engem mindig érdekelt, talán azért, mert '56 után sok magyarral találkoztunk.

FRANK: Itt, Hollandiában születtek a gyerekek is. Mindegyik Hollandiában született, de kanadai állampolgár.

ARIA: Akkor az volt a szabály, hogy az állampolgárság az apa után jár.

Két év elteltével visszatértek Kanadába?

FRANK: Igen. Hazamentünk. 1980-ban. Ekkor kezdtem el a doktori programot. Abraham Kuyperről kezdtem írni.

ARIA: Én pedig könyvtáros lettem egy gimnáziumban.

FRANK: Két év elteltével elkezdtem munkát keresni, így kerültünk a Misszióhoz. A doktorim ekkor még nem volt kész, de általában nem szokott kész lenni két év alatt. A Misszió Costa Ricába küldött, ahol nyolc hónapot töltöttünk nyelvtanulással. Ez 1982-ben történt. Minden délelőtt 5 óra nyelvtanulás, délután a házi feladat és gyakorlás. Így gyorsan lehet nyelvet tanulni. Ezek után '83-ban Puerto Ricoba mentünk dolgozni.

Miért épp oda?

FRANK: A Misszió oda küldött minket. Volt ott egy barátom is, aki ott tanár volt. Ő is hívott. Puerto Ricóban az idő felét teológiai tanítással töltöttem, az idő másik részében pedig gyülekezeteket kellett létrehozni. Első félévben helyet kellett keresnünk. Egy nagyvárosban találtunk egy csoportot, akik érdeklődtek. Valaki házában tartottunk bibliaórát és később vasárnap istentiszteleteket.

ARIA: Igen, egy családnál kezdtük el a bibliaolvasást, aki aztán meghívta

a szomszédot. Érdekes volt a hátterük is, mert ezek az emberek mind spiritizmusmal foglalkoztak. Az egy szörnyű hit, ezek az emberek pedig megszállottak. Az egyik gyülekezeti tag apja volt például a médium. Nagyon erős szellemi harcot kellett itt megtapasztalnunk. Amikor az emberek megtértek, sok rossz dolog történt a környezetükben. Az egyik család például eljött az istentiszteletre, megtértek, és mire hazatértek, leégett a házuk.

FRANK: Az emberek csak egyszer vállalták, hogy beszélnek erről. Egy este beszéltek, de azt mondták, többet nem fognak. Félték például a doboktól is, mert abban ősi afrikai dolgokat láttak. Ezek az emberek ugyanis feketék voltak.

ARIA: Mi voltunk egyedül fehérek. Egyszer találkoztunk a városban egy fehér emberrel, aki annyira boldog volt, hogy fehéreket látott, hogy odajött és megölelt.

Mennyi időt töltöttek ott?

FRANK: Két évet. Öt misszionárius volt, akik 20 éven át váltották egymást. Mi voltunk az utolsók. Akkor a Misszió úgy döntött, más helyre akar embereket küldeni, így kerültünk Hondurasba. Választanunk kellett, és úgy döntöttünk, maradunk Latin-Amerikában. Így lettem rektor egy elég különleges teológián. 4 vagy 5 kis központja volt, és a tanárok körbejártak tanítani. A diákok is bejártak. Amikor például elmentem órát tartani egy faluba a hegyek közé, a diákok is sokat utaztak. Volt, aki 15 órát buszozott vagy gyalogolt. Nagyon egyszerű, primi-

tív körülmények között folyt az oktatás. Egyébként sok helyen így zajlik az oktatás Latin-Amerikában. Nem csak a nagy távolságok miatt, hogy ne kelljen annyit utazni, hanem mert a diákok hamar megszokják a városi körülményeket, és nem akarnak többé visszamenni.

ARIA: A diákok egy része már lelkeszi munkát végzett, evangelizált, csak nem tanulta. Ezért jöttek tanulni.

FRANK: A programban 4 szint volt. A legalacsonyabb szinten lévők alig tudtak olvasni, de olyan kis falvakban szolgáltak, ahol a többiek egyáltalán nem tudtak, így „vakok közt ők voltak a félszemű látók”. A következő szinten már tudtak olvasni, befejezték az általános iskolát; a harmadik szinten levők már középiskolát végeztek, és nagyon kevesen olyanok, akik főiskolások voltak.

Saját gyerekeik is Önökkel voltak? Ők hol tanultak?

FRANK: Persze, velünk voltak.

ARIA: Costa Ricában egy kicsi keresztényen spanyol iskolába jártak év közben. Augusztusban érkezünk oda, de novemberben elkezdődött a három hónapos nyári szünet. Akkor otthon tanítottam őket. Nehéz is volt nekik, amikor újra rendes iskolában kerültek. Otthon ugyanis amikor készen voltak a feladattal, befejezheték, mehettek játszani. Az iskolában mindig meg kellett várni a többieket.

Az ételek nem voltak furcsák? Nem volt probléma?

ARIA: Mindig felfőztem a vizet, és sokszor mostunk kezét. Nem kaptak a gyerekek sem fertőzést. Az ottaniaknál sok gyerek meghalt fertőzésben. Gyengék is voltak, mert egyoldalúan táplálkoztak. Csak kukoricát ettek, barna babot és rizst. Mindig, minden étkezéskor. Csak nagy ünnepeken vágta le egy csirkét, ami akkor elég volt 17 embernek... Sok gyermek meghalt gyerekbetegségekben is.

FRANK: Ekkor változtattam meg a doktori témát is, és elkezdtem vizsgálni a szegénység okait Latin-Amerikában. A különbségeket is kerestem a sok kis ország közt, hiszen sok eltérés is van közöttük. Próbáltam megkeresni, mi volt a szegénység oka. Például a gyarmatosítók Kolumbusz után, amikor megérkeztek, rossz sorsba kényszerítették az ott lakókat, és ez azóta sem változott. A másik ok, hogy túl sok a szegény ember. Ha például dolgoztatni akar valaki, és felajánl 200 forintot egy napi munkáért, lehet hogy az egyik nem vállalja el, mert ez nagyon kevés, de mindig jön valaki, aki ennyiért is hajlandó. Ezen felül, ha sok szegény ember van, és sok kéz, akkor nincs gép. Nincs szükség ilyen fejlődésre, és ez erősíti az elmaradottságot.

ARIA: Az indiánok pedig mindig is nagyon naivak voltak. Nem harcoltak, hagyták magukat. Most is ilyenek.

FRANK: Olvastam, hogy amikor megérkezett Kolumbusz, mit írt első nap a naplójába. Ez nagyon érdekes. Azt írja, hogy találtunk embert, és van aranya. Ez az ember nagyon naiv. Nem láttak még kardot, úgyhogy marokra fogták és elválták vele a kezüket. A harmadik pedig, hogy ezek az emberek jó keresztényen szolgák lesznek. Ennek szellemében folyt aztán a gyarmatosítás.

ARIA: Ezek a tulajdonságaik megmaradtak, ma is rendszeresen becsapják őket a cégek.

FRANK: A másik probléma az volt, hogy nagyon hosszú ideig egymással nem is kereskedhettek, nem engedték nekik. Minden hajóval ment Észak-Amerikába és Európába, a Latin-Amerikai országok között nem is volt út.

Hondurasból hová költöztek?

FRANK: Visszamentünk Hollandiába, hogy befejezzem a dolgozatomat.

ARIA: Aláírtunk egy szerződést, hogy két évet Hollandiában töltünk, majd visszatérünk Hondurasba. Ez volt a terv. Nem sikerült. De mindenünk ott maradt, mert úgy terveztük, hogy visszamegyünk. És még rosszabb volt, hogy az embereknek is azt mondtuk, hogy visszamegyünk.

FRANK: Kilencvenben a Misszió vezetője azt kérdezte, hogy hova akarunk menni: Oroszországba vagy Magyarországra, egy évre? Azt válaszoltam, hogy szükségem van a dolgozatomhoz két évre, és utána Magyarországra eljövünk. Akkor már nyilvánvaló volt, hogy nem mehetünk vissza Hondurasba.

ARIA: Akkor már Frank végzett a doktorival, itt pedig olyan embert vártak, aki doktorált.

Milyen volt az első benyomásuk Sárospatakon?

ARIA: Vizsgaidőszakban érkeztünk, amikor senkit nem lehet elérni. Keresztek a miskolci hivatalt (Püspöki Hivatal), küldtünk faxot is, de nem kaptunk választ, mégis elindultunk. Éjszaka érkeztünk, és sátorban aludtunk a sárga ház előtt.

FRANK: Amikor idejöttünk, második éve működött az iskola, talán 68 diákkal. Tanultak a diákok a Gutenberg-teremben, a színpadon és a Mudrányban. A diákok mondták, hogy hozzam a kabátom, mert fázni fogok.

ARIA: A diákok is érdekesek voltak, mert sosem mondták ki a véleményüket. Ma már nagyon is kimondják...

FRANK: A magyar diákok nagyon tudták fejből a bibliai történeteket, irodalmat, verseket. Együtt dolgoztak, tanultak, jó kapcsolat volt közöttük, nem olyan individuálisak voltak, mint ma, vagy mint akkor már a nyugat-európaiak. Érdekes volt, amikor egyszer három lánytól ugyanazt a dolgozatot kaptam. Szó szerint ugyanaz volt. Amikor rákérdeztem, azt mondták, együtt írták, ezért adták be együtt. Én azt hittem, másolták egymásról. Így érdekes volt. A diákok büszkéek voltak a kultúrájukra. Tudták, mennyi minden ment tönkre a szocializmus alatt.

ARIA: Bárkivel találkoztunk, az első néhány percben rögtön elmesélték, hogy Magyarország ettől sokkal nagyobb volt,

és hogy mi történt Trianonban. Mindenki elmesélte. Sok felvidéki diák volt, kárpátaljai és erdélyi.

FRANK: Amikor megérkeztünk, nem volt számítógép, videó is alig volt, de jó volt a közösség, együtt jártak filmet nézni vagy koncertre.

ARIA: És minket is hívtak, szóltak, mikor mi lesz...

FRANK: A diákok kiszállásokat szerveztek és felkértek tanárokat, hogy kísérjék el őket. Nem a tanárok szervezték: maga a diákság.

ARIA: Az első benyomásokhoz tartozott a töltött káposzta is. Az első télen mentünk kiszállásra Kárpátaljára. Hideg volt, sokat álltunk a határon. A lelkesenél, akihez megérkeztünk, töltött káposztát kaptunk reggelire. Finom volt. Tovább mentünk, máshol ebédeltünk: töltött káposztát. Este a harmadik helyen töltött káposztát vacsoráztunk. Tudjuk, hogy ez ünnepi étel.

Nehéz a magyar nyelvet megtanulni?

ARIA: Nagyon nehéz. Más, mint a miénk. Más a nyelvtan, a gondolkodás. Az első négy évben minden kicsi szabadidőnkben szavakat tanultunk.

Mire a legbüszkébbek?

ARIA: Amikor látjuk, mit csinálnak a végzett diákok. Kezdetben hiányzott a misszió mint munka. Most látjuk, mit végeznek a diákok, akkor elégedettek vagyunk.

FRANK: Sok diák végzett 12 év alatt. Vannak közöttük nagyon jók, akik rengeteget dolgoznak. És a teológián is sok változásnak kellett történnie.

Mi lesz 10 év múlva?

FRANK: 62 vagyok, a következő generáció viszi tovább a munkát. Ki kell találni addig, hol fogunk lakni. Ha tudok előadást tartani, akkor tartok, ha tudok prédikálni, akkor prédikálok. És festek.

Hol?

ARIA: Ez nehéz kérdés. A kapcsolatok itt vannak, a hegyek Kanadában.

FRANK: Nehéz, mert a legtöbb időt egy helyben felnőttként itt töltöttük. 10 év Hollandia, 8 Latin-Amerikában. Voltunk Kanadában is, de régen. Patak szép hely.

Barnóczki Anita

„Válságok örvényeiben”

Rovatunk témája a válság, amelyről már ki is hirdették, hogy túl vagyunk rajta, csak még eltart néhány évig. A válság, amelynek kezelésében mindenkinek áldozatot kell hoznia – kevés kivétellel. Amely igazából nem is tudjuk, lényegét tekintve valójában micsoda, mi idézte elő, és mennyibe/mibe kerül. A válság, amely anyagi, erkölcsi, eszmei, filozófiai, pénzügyi, szociális, piaci, emberi, társadalmi, globális ...jellegű. Mi történik velünk? Erre keressük a választ az élet különböző területein munkálkodó szakemberek segítségével.

Válságok örvényeiben

Magyarország történetének egyik legsúlyosabb válságát éli át. Anyagi szükségletei kielégítésre szolgáló gazdasága idegen kézbe került, vagy szánalmas bennszülött-pária létre kárhóztatva vegetál. Fizikai teste, népesedése és egészsége több évtizede végzetes lepusztulási lejtőn halad lefelé. Lelki, erkölcsi, szellemi talapzata romokban hever. S mivel a most elkezdődött globális válságörvénylesek minden jel szerint tovább súlyosbítják lepusztulásunkat, mindent meg kell tennünk, hogy minél pontosabban beazonosítsuk válságunk okainak mélyszerkezetét.

Magyarország azért kerül most szinte minden országnál veszélyesebb helyzetbe, mert két, egyenként is nagy erejű válság kapcsolódik össze megsokszorozván a pusztító hatást. Az egyik az a „lokális” válság, amely lassan három évtizede tart hazánkban, és amelynek oka a globalitás által még a 70-es években kiprovokált adósságcspada, amelybe azóta is egyre mélyebbre süllyedünk. A

másik a már említett most elmuló globális válság-örvénylek. De mit is jelent valójában ez a pusztulással fenyegető globalitás?

A világot uraló lét-mód, amely önmagát félrevezető módon „globalizációnak” nevezi, valójában egy birodalom rejtett hatalom-szerkezete, amelynek három főbb intézményi rétegét különböztethetjük meg. Az elsőt a multinacionális óriás-vállalatok jelentik, amelyek látszólag gazdasági szerveződések, ám e látszat csal. Ők valójában egy „kényszerítő-hatalmi” apparátus részei, a feladatuk az, hogy megszerezzék egy „lokális”, mint például Magyarország újratermelési folyamatai feletti ellenőrzést. Az élelmiszergazdaság, az energetika, a gyógyszeripar, a bankrendszer, a biztosítási rendszer, a tömegkommunikáció, a média privatizálása után már csak az egészségügy, az oktatás és a tömegközlekedés „van hátra”, és ezzel befejeződik a magyar társadalom kényszerítő-hatalmi ”kilakoltatása” saját hazájából. A globalitás birodalmának második intézményi szintjét a figyelmeztető-fegyelmező hatalmak jelentik. Ide tartozik a Valutaalap, a Világbank, a nagy hitelminősítő intézetek. A feladatuk az, hogy nagy tekintélyüknél fogva a világ „lokálisait” arra ösztökéljék, hogy a liberalizálás, a de-regulálás és a privatizálás felgyorsításával ők maguk tegyék lehetetlenné, hogy a kényszerítő-hatalmi szereplőktől megvédjék magukat. És végül a harmadik intézményi szintet az értelmező és tematizációs hatalmak, a globális média „vélemény-hatalmi” berendezkedése foglalja el. Döntő feladatuk, hogy a ránk erőltetett hamis fogalmakkal összevarják nyelvünket, lehetetlenné

tevé minden önmeghatározást. Az elmúlt három évtized során ezek a globális birodalmi intézmények lényegében átvették a hatalmat a Magyarország nevű „lokális” felett, és végzetesen torzítják újratermelési rendszereinket az általuk elszívott anyagi és szimbolikus erőforrásokkal. Az ebből eredő, a „globalitás lokális válságaként” megnevezhető „tünet-együttes” önmagában is alkalmas volna Magyarország fizikai megsemmisítésére, a most meginduló globális válság-örvénylesek azonban új dimenzióit nyitják meg e térnek.

Az elmúlt hetek során egyre fenyegetőbb globális válság fő oka, hogy egyszerre látszik megrendülni a globális kapitalizmus három alap-pillére. Az egyik ezek közül, a világ többi részének a Nyugat központjai által történő kifosztása. A nyugatias kapitalizmus genezise pillanatától kezdve parazitaként viselkedik, léte kizárólag attól függ, hogy mennyire képes a világ többi részét uralma alá hajtani és kifosztani. Ám ez a kifosztás most a végéhez közeledik, mert minden eddiginél erősebb „lázadó koalíciók” megszerveződése kezdődött el Kína, India, Oroszország, Irán és egyre több iszlám és latin amerikai ország részvételével. A második pillért a fosszilis energiaforrásokkal (szén, kőolaj, földgáz) való rablógazdálkodás jelenti, ahol elkezdődött a „végső visszaszámolás”, rövidesen pusztító világháborúk kezdődhetnek a maradék erőforrás-készletekért. És végül a harmadik, legfontosabb pillér, a létrontó de-szakralitás, amelyre a nyugati kapitalizmus spirituális talapzata épül, és, amelyre a világ valamennyi kultúrájában egyre hevesebb „immun-reakciók” születnek. A globális pénz-hatalmi

AZ IGAZAT MONDÓ,
NE CSAK A VALÓDIT

rendszer, amely egyfajta planetáris dimenziójú „idegrendszernek” tekinthető, egyre hisztérikusabb reagál a pillérek megrendülésének egyre nyilvánvalóbb jeleire, és most az ebből adódó válság tanúi lehetünk.

A globális birodalom a létehez szükséges többlet erőforrásokat főként onnan igyekszik elszívni, ahol a „legkisebb az ellenállás”. A rendszerváltás rendszerének értelmileg és erkölcsileg lezűllött, kollaboráns politikai oligarchiái most egy szemfényvesztő színjáték keretében minden eddiginél végzetesebb kifosztás színterévé tették hazánkat. Előbb a globális pénzhatalmi rendszer „verő-legényeivel” (a frankfurti és londoni brókerekkel) ránk ijesztettek, majd erre hivatkozva a Valutaalapon keresztül közvetlenül kiszolgáltattak birodalmi fegyelmező-hatalmi erőszaknak. Ezzel Magyarország formális szuverenitása is megszűnt, a legnyomorúságosabb afrikai diktatúrákkal kerültünk azonos csoportba.

A túlélés egyetlen lehetőségét csak az adhatja, ha a magyar nemzet végre képes elbeszélni ezt a „szenedés-történetet”, ennek nyomán képes „önmagával szóba állva” megbeszélni nemzet-stratégiai teendőit, és képes lesz végre cselekedni is. A Gondviselés is csak a mi bátor, hitteltel teteteinken keresztül képes működni, vagyis akkor, ha végre valóban méltónak bizonyulunk Istenképés mivoltunknak.

Bogár László egyetemi tanár

Mást sem hallunk hetek, hónapok óta, mint hogy válság van. Sokan sokféleképpen elemzik. Engem most az érdekel, mit jelent a gyakorlatban? Nem a világban általában, hanem itt és most.

Nem vagyok közgazdász. A válság pénzügyi vonatkozásait ezért most nem kezdem elemezni. Ha azonban most azt mondom, hogy Magyarország, és például Török István Sárospatakon a válságból csak a következőket fogja megérezni: föltehetően lesznek fogyasztói áremelkedések, amelyek érinteni fogják mindazt, amit én fogyasztok, vagyis az élelmiszert, a villanyenergiát, a gázt és általában a fűtőanyagot. Ez az egyik, amit én meg fogok érezni. Esetleg még lecsippantják a 13. havi nyugdíjamat. Miért csak ennyit? Azért, mert nekem nincs adósságom. Akinek azonban van banki tartozása, és kiszámította, hogy havi jövedelméből lakására vagy autójára mondjuk 30 ezer forint törlesztő részletet fog kifizetni, az most szorult helyzetbe kerül, mivel most nem 30 ezer, hanem 40 ezer forintot fizethet havonta. Ez minden egyes devizaalapú hitelfelvételnél most súlyos problémákat okoz. Ez a személyes probléma. Magyarországot tekintve gazdasági szempontból az a probléma, hogy csökken minden tekintetben a vásárlóerő és a vásárló kedv, aminek egy lánc a következménye: nem veszik például az autót, elbocsátják az autógyári munkásokat, és még kevésbé veszik az autót. A szűkülő jövedelem következtében sok egyéb dolgot sem vesznek, tehát az ott dolgozóakra sem lesz szükség, így további elbocsátások lesznek. Ebből egyedül azok fognak jól kijönni, akik jól tudnak játszani a tőzsdén, és amikor lezajlik az úgynevezett válság, akkor lesznek, akik sok milliárdot fognak bezsebelni. Akik nem zsebelnek be sok milliárdot, de már van nekik néhány, azok sem kell, hogy felakasszák magukat, ha veszítettek valamennyit.

Gondolom, az olvasók közül nem sokakat jellemez, hogy milliárdokon ülnek...

Az olvasók tudják meg, hogy ezek a mi vezető politikusaink, akik az ország számára folytonosan a lehető legrosszabb döntéseket hozzák.

Egyszerű keresztyén állampolgárként ki vagyunk szolgáltatva a gazdasági és politikai viharoknak?

Keresztyén emberként tudjuk, hogy mindnyájan Isten kezében vagyunk. Ezt néha kis iróniával szoktuk mondani, de most mondjuk komolyan. Nézzük meg, kiknek lesz nagyon nehéz. Vannak tragikus körülmények közé került emberek, akiknek most minden még drágább lesz, és már eddig is alig tudták kifizetni. A kérdés az, hogy mi

lesz azokkal, akik a léthatáron tengődnek, beleértve a kisnyugdíjasokat, vagy a cigány családokat, vagy a minimálbérből élőket. Ezek az emberek még jobban fogják egymást gyűlölni, a „megélhetési bűnözők” még inkább ebből fognak megélni, a kényszervállalkozók pedig még inkább átélnek, hogy amit megtermeltek, azt ellopják tőlük. Ezen persze lehetne segíteni, de ennek nem az újabb állami hitelfelvétel a módja. Ez a legundorítóbb része az egésznek – az erről alkotott véleményem azonban úgy gondolom, nem ebbe az újságba való. Maradjunk annyiban, hogy ez a kormány láthatóan úgy kormányoz, ahogyan nekünk, magyar embereknek semmiképpen nem jó, és pontosan ki van számolva, hogy a törlesztés 2010 után kezdődik, tehát ha meg is bukunk, még nagyobbat bukhat az utánuk következő, aki törleszteni kényszerül. Ha nem bukik meg ez a kormány, akkor majd tovább hitelezik azokat, akik eddig is hitelezték.

Mennyire függnek össze ezek a problémák más jellegű bajokkal? Gondolok itt arra, hogy például a mohóság nem gazdasági, de mégis a gazdaságban realizálódó kategória. Mennyire jellemzőek ezek az egyéb kategóriák, minőségek?

A nagy szinten játszó gazdasági résztvevőknek privát erkölcsük van, amely a saját rokonságukra, vagy tágabban érdekesen élő társaikra terjed ki, másokra nem. A keresztyén gondolkodás teljesen más. Hivatkozhatok itt például Kálvinra, aki egy olyanféle gazdaságnak az ideológiai alapjait is lerakta gondolataival, amely egyfajta hétköznapi predestinációra épül. Eszerint ha valakinek az a hivatása, hogy kereskedő, akkor azt kell a lehető legjobban és legegyszerűbben végeznie, becsületesen. Az is igaz azonban, hogy egy keresztyén társadalomban a társadalom kötelessége az, hogy a kiszolgáltattott rétegeket segítse élni. Ha munkaképesek, akkor a városnak kell munkát biztosítania – így keletkezett például Genfben textilipar (manufaktúra); ha betegek, köteles őket a társadalom kórházban ellátni, ami nem volt külön szinten, mint ma a Hosp-Invest, csak akkor ez még jelentős vívmánynak számított. Az öregekről is a társadalomnak kellett gondoskodnia. Ugyanerről beszélt Mindszenty is, amikor korlátozott magántulajdonra épülő gazdaságról szólt nevezetes rádióbeszédében. A korlátozás azt jelenti, hogy az állam köteles

mindenütt a kapitalista magánérdeket korlátozni, ahol ez tragikusan felülírja a közérdeket. Tehát tilos lenne az energiaipart, oktatást, egészségügyet, tömegközlekedést privatizálni.

Jár-e ez az egész folyamat, amelyben vagyunk valami pluszjelentéssel a református egyház számára?

Fokozódik a diakóniai feladatkör. Körül kell nézni magunk körül. Az is igaz, hogy ha kívülről nem jön pénz, és ez időben és kellő erővel tudatosul, akkor pozitív folyamatokat indíthat el. Ma azonban az egyházi periférián élő tömegek esetében az a probléma, hogy a mai napig úgy gondolkodnak, hogy az egyháznak van pénze, az állam fizeti az egyházat. Az én boldogult szocialista múltamban létezett a kongrua, vagyis az állam fizette a papot. Ez 1948-ban is 600 forint volt, és akkor is, amikor már csak az ötöd-részt érte. A presbiterek tudták, hogy az állam nem fizet, de a tágabb „egyházadó” fizető, viszont templomba nem járó, és csak a nagymama temetése erejéig egyháztagok azt gondolták, hogy az államtól jön a pénz. Most is sokan, akár egyházi intézményekben dolgozók is azt gondolják, hogy az egyháznak van pénze. Ha megkérdezzük őket honnan, csak néznek, hogy az nem érdekes. Biztos van, mert mindig van.

Annny tehát a válságra adandó válasz, hogy keresztyén emberekként nyugodtak lehetünk a „mindennapi kenyér” felől?

A mindennapi kenyér egy másik kérdés. Az nem a mindennapi nyaralás. Vagy nem azt jelenti, hogy az egy szem gyermek valamennyi kívánságát ki tudjuk elégíteni. A mindennapi kenyér nem gazdasági kérdés. Az bizalom és reménykedés kérdése. Nem tudnám azt mondani, hogy létezik olyan közellátás, ami biztos nem hagyja őt kenyér nélkül. De például meg lehet reggeliztetni a szomszéd gyerekeit. Itt azonban az a baj, hogy felerősödött azokban, akik tehetnének a szegényebbekért, az a hang, hogy „ők tehetnek róla”, „miért nem voltak életképesebbek?” Hogy ki miről tehet, azt a Mindenható tudja. Nem ez a kérdés a keresztyén ember számára. Az a fontos, hogy aki munkaképes, az dolgozzon. Mindenképpen legyen valamiféle munkája.

Furcsa ezt egy olyan világban hallani, ahol másról sem beszélnek, csak arról, hogy ezreket, tízezeket bocsátanak el, és ez a

folyamat csak erősödni fog az előrejelzések szerint.

Ez a világ az apokalipszis. Legalábbis egy magyar apokalipszis. Nem tudhatom, hogy az Urísten végleg döntött-e felőlünk. Mindenesetre a különféle tisztségekben és területeken dolgozó becsületes keresztyéneknek az a dolguk, hogy a maguk lehetőségei szerint gondolkozzanak, mit tehetnek egy például bibói vagy Németh László-i harmadik út megtalálásáért. Lehet hogy furcsán hangzik majd, de én '56-ban egyáltalán nem a kapitalizmusért vettem részt a forradalomban. Én egy keresztyén szocializmust akartam, amely engedi az emberek tehetségét kibontakozni iparban, kereskedelembe, de nem korlátok nélkül a közösség kárára.

Ami akkor is igaz volt, ma is igaz, hogy alulról kezdődhet el az erjedés az emberek között, az igény ezen a szinten alakulhat ki, és ha az Urísten kegyelmes, akkor odatehet az állam élére egy „Kálvint”, akinek voltak kellemetlen tulajdonságai, de mégiscsak rendbe tette Genfet.

Török István ny. lelkipásztor-vallásánárral Barnóczi Anita beszélgetett

Néhány gondolat a válság-ról

Hadd kezdjem a végéről gondolataim sorát. Így ugyanis a nyájas és kegyes olvasó rögtön tudni fogja, hogy ugyanarról ugyanazt gondoljuk – s nem kell végigszenvednie soraimat, visszatérhet nyáját pásztorolni. Kegyetlen olvasóm pedig látni fogja, hogy úgysem oda lyukadunk ki – tehát rögtön itt megállapíthatja, hogy kinél van a defekt, s mehet tovább kegyetlenkedni.

Egy kedves és agyonhasznált közhellyel szeretném kifejezni magam. Valahogy így

hangzik: „A válság megoldása az álság” – Bocsánat, tévedtem! Ez a politikusok mondata! Ők hiszik azt, hogy csak el kell venni (mástól: tőled és tőlem), s máris lesz miből megoldani, még a válságot is. Ezért veszik el még a „v” betűt is – s ami marad, az a miénk...!

Isten pedig – legalábbis ahogyan én ismerem Őt – nem elvenni, hanem adni szokott...még ehhez a mondathoz is. Ő adja az utolsó betűt (no, nem a magyar, avagy latin ábécéből a Z-t, hanem a bibliai nyelvekből a T-t, ami a héber és a görög ábécében egyaránt a „kereszt”-et is jelenti!). Így kerekedik ki az Ő tolla alól ez a mondat így: „A válság megoldása a váltság”.

S mielőtt túlerőltetném az olvasók türelmét, a vékonyra kopott közhelyet – netán agyam maradék kerekeit...- hadd tisztázzam: számomra a „válság” nem pusztán az a vihar a pénzvilág bilijében, amely kiborulással fenyeget – amelynek hírével és szagával ma tele a...világsajtó.

Egyik kedvenc SF-szerzőm (nevét nem közlöm, ez nem a reklám helye...) kedvenc kifejezése a „permanens háború” (csak zárójelben kérdezem: vajon melyik kisujjából szívhatta az ötletet hozzá – vagy csak őt is „megszívatták” Való Világunk eseményei?!). Nem pusztán tőle tanulva hadd mondjam most „permanens válság”-nak azt az emberi élet-, avagy alaphelyzetet tekintem, amelynek most zajló korunkban jelenlévő és jelenlegi megnyilatkozása az, amit magunk körül láthatunk.

S számomra – lelkészként, teológusként és Krisztusban hinni próbáló emberként – nagyon fontos és nagyon tanulságos, hogy ugyanennek a „betegségnek” az ő korukban felbukkanó tüneteire hogyan válaszoltak Krisztus tanítványai, az apostolok. Hadd idézzem Péter apostol első levelét: „Szeretteim! A szenvedés tüze miatt, amely megpróbáltatásul támadt közöttetek, ne háborogjatok úgy, mintha valami meglepő dolog érne titeket.” (1Pt 4,12)

Mert a hétköznapi élet útját, hol botladozva, hol feldobva járó ember számára „meglepő és váratlan” események mindig jelen voltak. (Nem csoda: aki botladozva jár – lesütött szemmel keresve, épp melyik gödörben van a saját lába; meg aki feldobva jár – égre emelt szemekkel, s felhúzott orral – mind a ketten fejfel mennek a villanyoszlopok, mert egyikük sem néz a szemé-

el!) Viszont a hétköznapi meglepetéseken túlmenő emberi és természeti, egyéni és közösségi katasztrófák mindig is megtorpanásra és elgondolkodásra készítették az embereket. Nem okvetlenül a résztvevőket (akik behaltak, s ezért törött fejüket már nem törhették tovább miatta), inkább a szemtanúkat, meg azokat, akik csak hallomásból szereztek tudomást az eseményekről.

„Vagy azt gondoljátok, hogy az a tizen-nyolc, akire rádőlt a torony Silóban, és megölte őket, vétkesebb volt minden más embernél, aki Jeruzsálemben lakik? Nem! Sőt - mondom nektek -: ha meg nem tértek, mindnyájan ugyanúgy vesztek el.” (Lk 13,4-5) Láthatjuk, amint az Úr „aprópénzzel” fizeti ki a kíváncsiskodókat – nem a pletyka zaftos részleteit kezdi mesélni (hogyan dőlt a torony – v.ö. szept. 11! – hogy dőlt be a tőzsde...) hanem odacsördíti – szinte karikás ostorral – az egyetlen (ám egyetlen hallgatója által sem kívánt!) logikus végkövetkeztetést: veletek is ugyanez **történhet!**

A mai válságban is ettől az egyetlen logikus végkövetkeztetéstől fél mindenki – s azért lesik és várják (és gerjesztik...!) a híreket, mert tudni szeretnék: van-e olyan ügyeskedés, olyan agyafúrt és rafinált kibúvó, olyan összkomfortos egérlyuk, ahol ki lehet térni a baj elől, vagy túl lehet élni annak idejét. És ezért tartom rendkívül izléstelen műfel-

háborodásnak azokat a megnyilatkozásokat, amelyek ma éppúgy, mint Péter apostol korában és füle hallatára, körülvették és körülveszik ezeket a meghökkentő eseményeket.

A meghökkentő eseményeknek – akár válságnak nevezük azokat, akár bármi másnak – szerintem egyetlen tanulságuk van csupán. Mégpedig az, amit egy nagy válság-sorozat átélt ember, nevezetesen Jób is csak az őt ért szenvedések legvégén ismert föl, és vált képessé annak megfogalmazására és kimondására: „Csak hírből hallottam rólad, de most saját szememmel láttalak. Ezért visszavonok mindent, bűnbánatot tartok porban és hamuban.” (Jób 42,5-6.) – S úgy sejtem: ezek a szavak (visszavonok mindent, bűnbánatot tartok) valójában azt fejezik ki, hogy Jób felismeri: Isten előtt, az Ő jelenlétében neki nem beszélnie – még kevésbé ágálnia – kell, hanem csak egyet: befogni a saját száját – és odafigyelni az ÚRra! Mégpedig olyan intenzitással – és olyan engedelmességgel, ahogyan azt egy újszövetségi példa tárja elénk, Márta és Mária példája: „...Mária a jó részt választotta, amelyet nem vehetnek el tőle.” (Lk 10,42)

A mai válságban is lehet a jó – Károli fordítása szerint a „jobb(ik)” részt választani – a válság helyett a váltás-ot: a Jézus Krisztus keresztségéhez való odafordulást. Ahol először is azt látom meg, hogy én is

oka vagyok a válságnak: emberi hibáim, butaságaim, önzésem, rövidlátásom, büszkeségem, magaménak hitt, vélt eredményeim és még sok minden más **együtt** eredményezik a helyzet romlását. S aztán azt mutatja meg számomra Isten szeretete: De hiszen Én hoztalak ide téged, Én szembesítelek önmagaddal, Én engedtem rád zuhanni a válság súlyát! Mert mindeddig nélkülem éltél és Tőlem futottál (el...). Ám ezek a terhek, a rád leső veszélyek, a szívedet keserítő nyomorúságok – most (lám csak!) mégis megfordítottak téged, s most már nem Előlem futsz – hanem Hozzá. (Pedig hívó szeretetet, ébresztő jeleket, útmutató Igét, sok csodát is készítettem, hogy fájdalom nélkül térhesetek Hozzá – de ti nem akartátok („Jeruzsálem, Jeruzsálem, aki megöli a prófétákat, és megkövezed azokat, akik hozzád küldettek, hányszor akartam összegyűjteni gyermekeidet, ahogyan a tyúk szárnya alá gyűjti a csibéit, **de ti nem akartátok!** Mt 23,37)

Bárcsak akarnánk most: nem felelősöket keresni, hanem felelősséget vállalni – nem kiutakat keresni, hanem az egyetlen életre vezető Utat – s a válságot nem alsággá hazudni, hanem váltsággá felvállalni!

Miskolczi József lelkipásztor

December 10-én megjelent a Vizsolyi Biblia 3. hasonmás kiadása

Hosszú, több mint három éves előkészítő munka után megjelenik a Vizsolyi Biblia hasonmás kiadása az olvasók és gyűjtők számára.

A kötet előkészületi munkáit a Magtár Művészeti Alapítvány és a GDL Zrt. végzi a Tiszáninneni Református Egyházkerület Sárospataki Gyűjteménye, a Dunamelléki Református Egyházkerület Ráday Gyűjteménye, a Nemzeti Kulturális Alap, az Országos Széchényi Könyvtár és nem utolsósorban a Vizsolyi Református Gyülekezet segítségével. A Biblia kiadása kétkötetes exkluzív kivitelben készül. Megrendelés esetén ajándékba adunk önnek egy Vizsolyi Bibliáról szóló tanulmánykötetet DVD melléklettel, amely a Biblia digitalizált változatát tartalmazza. A kiadvány a kis példányszám mi-

att várhatóan nem kerül bolti forgalomba, így azt tanácsoljuk, hogy a Vizsolyi Református Egyházközösségen keresztül rendelje meg az alábbi elérhetőségeken.

A kötet várhatóan december 10-én jelenik meg, a két kötet ára 29.400 Ft + 1494 Ft szállítási költség példányonként (áfás ár, a GLS futárszolgálat házhoz viszi). A megrendelők ajándékba megkapják az „Ércnél maradandóbb” című, a Vizsolyi

Bibliáról szóló tanulmánykötetet, valamint a Vizsolyi Biblia digitalizált változatát tartalmazó DVD-t.

A mihamarabbi visszajelzés a korlátozott példányszám miatt előnyt jelent!

Elérhetőségeink:

Vizsolyi Református Egyházközösség
Sipos-Vizaknai Gergely lp.
H-3888 VIZSOLY, Sz. János u. 123.
Tel/Fax: 0036 - 46 - 587-512
Mobil: 0036 - 30 - 639-29-75
E-mail: vizsolyref@t-online.hu

Kérnénk a lelkipásztor Testvéreket, lehetőség szerint hirdessék a Gyülekezetekben!

Európa Rádió Miskolc 90,4 Mhz
Európa Rádió Záhony 90,4 Mhz
Európa Rádió Mezőkövesd 102,1 Mhz
Európa Rádió Kisújszállás 103,2 Mhz
Európa Rádió Nyíregyháza 100,5 Mhz

Hallgassák új frekvenciáinkon is adásainkat!

Szeretettel ajánljuk kedves hallgatóink figyelmébe az Európa Rádió új internetes oldalát is, ahol élőben hallgathatják rádióműsorainkat, híreinket és a rádióval kapcsolatos egyéb információkat is találhatnak.

www.euradio.hu

Látogassa Ön is rendszeresen a Tiszáninneni Református Egyházkerület honlapját, ossza meg gyülekezete, közössége eseményeit, ajánlja programjait a világháló nagyközönségének, írja meg gondolatait egyházkerületünket érintő témákban!

www.tirek.hu

*Üdvözöljük a
Tiszáninneni
Református
Egyházkerület
honlapján!*

Egyszerű hírküldési lehetőséggel, változatos fórumtémákkal, friss információkkal várjuk látogatóinkat!